VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 95 — Vol. XLI vuosikerta — SUDBURY, ONTARIO — Torstaina, elok 14. p. — Thursday, August 14, 1958

YKn yleiskokouksessa Gromyko vaati USAn sotajoukkojen poistamista heti Libanonista

Presidentti Eisenhower sen sijaan kehoitti yleiskokousta muodostamaan erikoisen poliisijoukon valvomaan rauhaa Libanonissa ja Jordaniassa; istunto jatkuu tänään

Yhdistyneet Kansakunnat, N.Y. —Yhdysvaltain presidentti Eisenhower sai ensimmäisen puheenvuoron YK:n yleiskokouksen ylimääräisessä istunnossa täällä eilen ja kymmenen min. väliajan jälkeen Neuvostoliiton ulkoministeri Andrei Gromyko sai puheenvuoron. Pian hänen puheenvuoronsa jälkeen istunto keskeytettiin ja ilmoitettiin istunnon jatkuvan tänään kello 10.30 aamulla.

Kolmekymmentä minuuttia kestävässä puheenvuorossaan presidentti Eisenhower esitti kuusi kohtaa käsittävän suunnitelman rauhan rakentamiseksi Keski-Itään ja ehkä tärkeimmät kohdat ovat YK:n alaisen poliisivoiman perustaminen ja kansainvälinen taloudellisen kehityksen ohjelma.

Presidentti Eisenhower selosti, että Yhdysvallat poistaa joukkonsa Libanonista heti sen jälkeen kun Libanonin virallinen hallitus esittää sellaisen pyynnön tai YK:n toimenpiteiden johdosta tai jos se katsoo, että alkuperäinen vaara ei enää uhkaa Libanonia.

Vaikka hän oli mainitsematta Neuvostoliiton nimeltä, hän syytti sen kehittävän sotahistoriaa Keski-Idässä. Eisenhower väitti hänen ohjelmansa olevan pohjana todelliselle arabien renesanssille.

Presidentin ehdotukseen sisältyy seuraavat kuusi kohtaa:

1. Seisova YK:n poliisivoima.
2. Arabien johtama Keski-Idän taloudellisen kehityksen lainarahasto ja teknillisen avustuksen ohjelma, jota rahoittaisivat yhteisesti Arabi-maat, Yhdysvallat ja toiset maat, joiden joukkoon ilmeisesti kuuluisi Neuvostoliitto.
3. Jatkuva YK:n valvonta ehkäisemään tulisia propaganda radiolähetyksiä Keski-Idässä ja Keski-Idän maille.
4. YK:n olisi tutkittava mahdollisuuksia kontrolloida aselähetykset Keski-Idän maihin mukaan lukien Israel, estääkseen Idän ja Lännen välistä aseistuskilpailua tällä alueella.
5. Määräämättömiä YK:n toimenpiteitä taatakseen Libanonin turvallisuuden ja itsenäisyyden amerikkalaisten joukkojen poistamisen jälkeen.
6. YK:n olisi ilmaistava aikomuksensa puolustaa Jordanian säilymistä kansakuntana ilmeisesti järjestämällä Britannian sotajoukkojen tilalle YK:n voimia.

Puolustaessaan hänen päätöstään lähettää sotavoimia Libanoniin presidentti Eisenhower vakuutti: "Tätä itsenäisten kansakuntien maailmaa tulee kontrolloimaan yksi voima tai voimien ryhmä ... olkaa hyvä ja uskokaa minua kun sanon, että yhden vallan unelma maailman yliherruudesta tai sille mukautuvasta maailmasta, on toteutumaton uni". Hän vakuutti, että jos on tarpeellista, niin Yhdysvallat on edelleen valmiina menemään toisen maan ja varsinkin pienemmän maan apuun, jos se pyytää apua.

Neuvostoliiton ulkoministeri Andrei Gromyko piti 45 minuuttia kestävän puheen heti Eisenhowerin puheen jälkeen. Gromyko syytti, että vakavin rauhan uhka Keski-Idässä on USA:n ja Britannian intervehtio Libanonissa ja Jordaniassa. Gromyko piti näiden joukkojen poistamista kaikkein tärkeimpänä tehtävänä ja niiden tilalle YK:n tarkkailijajoukkojen järjestäminen valvomaan Keski-Idän tilannetta.

Toisaalta Gromyko tervehti Eisenhowerin ehdotusta taloudellisesta avustuksesta Arabi-maille, mutta samalla hän huomautti että siihen voidaan ryhtyä vasta sen jälkeen kun USA:n ja Britannian sotajoukot poistetaan Libanonista ja Jordaniasta.

Gromyko, syytti, että öljy on se tekijä, mikä kiinnostaa USA:n ja Britannian monopolisteja Keski-Idässä ja juuri sen johdosta he ovat valmiita ryhtymään sotilaalliseen interventioon Arabi-maita vastaan.

Gromyko myös piti merkityksettömänä kun USA:n toimesta ilmoitettiin 1,700 sotilaan poistamista Libanonista.

Gromyko vakuutti olevansa valmis neuvottelemaan USA:n ja Britannian tai toistenkin maiden kanssa, jos sellaisilla neuvotteluilla on mahdollisuuksia löytää ratkaisukeinoja.

Gromyko piti USA:n ja Britan-

(Jatkuu 4:llä sivulla)

Säilyttivät henkensä erämaassa samppanjan avulla

Darwin. — Kolmekymmentä miestä ja neljä naista eksyksissä Australian suurella erämaalla vältti kuolemisen janoon juomalla sampanjaa. He myös keittivät sitä ja käyttivät sitä teen valmistamiseen ja keittivät papukaijoja sampanjaliemessä.

Ryhmä oli lähtenyt 2,000 mailia pitkälle matkalle Adelaidesta. Erämaan keskellä heidän ajoneuvonsa olivat juurtuneet hiekkaan ja vesivarastot loppuivat.

Mutta heidän kuljetettavana oli 65 koria sampanjaa, jota he kuljettivat Darwiniin. Kuusi vuorokautta kului nopeasti kun eksynyt ryhmä iloisin mielin litki sampanjaa torjuakseen kuolemisen janoon.

Timanttikenttä löydetty Siperiasta

Moskova. — Maailman eräs rikkaimpia timanttikenttiä on löydetty Siperiasta Yakutian alueelta, missä tsaarin aikaan oli vankileirejä.

Yakutiassa avattiin kesäkuussa ensimmäinen timanttikaivos ja sen jälkeen on avattu toinen Mirnyssa.

USA:n väestö tuhoutuisi atomisodassa

Washington. — Yhdysvaltain kongressin alivaliokunnan arvelujen mukaan 160,000,000 ihmistä, eli n. 90 prosenttia USA:n väestöstä voisi tuhoontua, jos vihollinen hyökkäisi menestyksellisesti vetypommeilla 150 suurempaa kaupunkia vastaan USA:ssa.

Tutkimuksia suorittava Rand Corporation on selostanut, että jos hyökkäys kohdistuisi 50 isompaa kaupunkia vastaan, niin se voisi johdattaa 90,000,000 ihmisen kuolemaan. Sotilaallisia asioita tutkiva alivaliokunta ilmaisi Rand Corporationin arvion.

Alivaliokunnassa ollaan sitä mieltä, että tämän hirvcän vaaran johdosta on liittovaltion toimesta ruvettava rakentamaan pommisuojia. Raportissa selostetaan, että hyökkäyshälyytys tulisi 30—60 minuuttia ennen pommitusta, joten suuri osa väestöstä pääsisi pommisuojiin ennen hyökkäystä ja osa väestöstä pääsisi pakenemaan pois kaupungeista. Raportissa ollaankin sitä mieltä, että uhrien määrä voisi olla vain 5,000,000, jos on riittävästi pommisuojia.

Öliviohdot halki Itä-Euroopan?

Berliini. — Itäsaksalainen valtuuskunta matkustaa ennen pitkää Moskovaan neuvottelemaan öljyjohdon rakentamisesta Bakusta Kaspian meren rannalta Frankfurt an der Oderiin lähelle Itä-Saksan ja Puolan välistä rajaa, ilmoitti Itä-Saksan radio. Jos suunnitelma hyväksytään, vedetään johdot Ukrainan ja Puolan halki raakaöljyn kuljettamiseksi Itä-Saksan puhdistamoihin.

Hamiltonin terästyöläisten lakko on avain työtaistelu Canadassa

Stelco pitää palkkojen korottamista epäoikeutettuna taloudellisen lamaannuksen johdosta; toisaalta unio pitää palkkojen korottamista välttämättömänä

Hamilton. — Täällä tiistaina Ontarion työministerin johdolla käyty neuvottelu saman päivän aamulla lakkoutuneiden terästyöläisten ja Steel Company of Canadan kesken epäonnistui, selosti ministeri Charles Daley neuvotteluyrityksen jälkeen.

Steel Company of Canadan n. 7,500 työläistä lakkoutui tiistaiaamuna kun yhtiö on jatkuvasti aikaisemmissa neuvotteluissa kieltäytynyt myöntämästä palkankorotusta. Työsuhdelautakunta oli aikaisemmin suositellut uuden työehtosopimuksen allekirjoittamista ilman palkan korotuksia ja yhtiö on pitänyt siitä tiukasti kiinni. Ennen lakon alkamista yhtiön ainoa myönnytys oli pieni parannus terveysvakuutukseen, mikä olisi merkinnyt n. 1.2 sentin lisäystä työläisten tuntipalkkoihin.

Daleyn kutsumissa neuvotteluissa yhtiö tarjosi 5 sentin "paketti"-korotusta lakon lopettamiseksi, mutta union neuvottelukomitea suhtautui siihen kielteisesti. Työläisten edustajana toimii United Steel Workers of America, joka on Canadan suurin unio. Toisaalta Steel Company of Canada on Canadan suurin teräksen tuottaja ja tuottaa lähes puolet Canadassa tuotetusta teräksestä. Tämän johdosta, jos lakko kestää pitemmän ajan sen vaikutus voi tuntua kaikkialla maassamme.

Terästyöläisten keskuudessa on pitemmän ajan puhuttu siitä, että Canadan terästyöläisille pitäisi maksaa yhtä suurta palkkaa kun maksetaan Yhdysvaltain puolella. Palkkacro on tällä kertaa 41.5 senttiä tunnilta. Union puolesta on kuitenkin korostettu, että unio ei tällä kertaa vaadi palkkojen tasoittamista ja union vaatimuksena on ollut 33 sentin "paketti" korotus, mihin sisältyy palkkakorotus ja muita etuisuuksia.

Daley on ilmaissut aikomuksensa saada riitapuolet uudelleen neuvottelemaan erimielisyyksistään jonkun päivän kuluttua. Hän oli mielissään siitä kun kumpikin osapuoli esiintyi maltillisesti tiistain neuvotteluissa ja on sitä mieltä, että on mahdollisuuksia jatkaa neuvotteluja hänen välityksellään.

Stelcon pääneuvottelija H. J. Clawson on edelleen jyrkästi sitä mieltä, että palkankorotukset eivät ole oikeutettuja tällä kertaa vallitsevan taloustilanteen johdosta.

Toisaalta union edustajat ovat korostaneet, että ainoastaan korkeimpien palkkojen kautta voidaan lisätä ostovoimaa ja poistaa työttömyys ja laajentaa kotimaan markkinoita, jotka ovat näkyvimpiä oireita nykyisestä lamaannustilasta.

Samana päivänä työehtosopimusneuvottelut Sault Ste. Mariessa terästyöläisten union ja Algoma Steel Corporationin kesken myös keskeytyivät ja union toimesta on pyydetty työriitaisuuden käsittelemistä sovitteluvaiheessa.

Stelco ja Algoma yhdessä tuottavat n. 80 prosenttia Canadan teräksestä, joten Caanda joutuisi teräspulaan, jos Algoman työläiset myös päättävät lakkoutua. Lakkoutuminen on kuitenkin sallittua vasta sen jälkeen kun sovittelulautakunta on käsitellyt työriitaisuutta ja antanut raporttinsa ja siihen kuluu n. kuukausi aikaa.

Tämä on ensimmäinen kerta kun Stelcon työläiset ovat lakkoutuneet sitten vuoden 1946, jolloin ne lakkoutuivat saadakseen unionsa tunnustetuksi. Samalla tämä on ensimmäinen suurempi lakko Ontariossa kuluvan vuoden työehtosopimusneuvotteluissa ja varsinkin työväen piireissä ratkaiseminen ikäänkuin määrittelee kuluvan vuoden palkankorotukset monella muulla teollisuusalalla.

Union toimitsija Murray Cotterill on jo korostanut, että yhtiö on jouturut luopumaan alkuperäisestä kannastaan olla korottamatta palkkoja kun se teki 5 sentin "paketti" tarjouksensa. Union neuvottelijat ovat kuitenkin sitä mieltä, että yhtiö kykenee myöntämään huomattavasti suuremman palkankorotuksen ja muitakin etuisuuksia työehtoihin. Tähän asti käydyissä neuvotteluissa yhtiön edustajat eivät ole kertaakaan vedonneet siihen, ettcikö yhtiö kykenisi maksamaan union vaatimaa korotusta. Yhtiön puhdas voitto viime vuonna oli $38,300,000 ja taloudellinen lamaannus on hyvin vähäisesti vaikuttanut teräksen tuotannossa Canadassa.

Canadan hallitus myynyt lakon alaiset laivat

Seafarers International Union vakuuttaa jatkavansa vuoden kestävää lakkoa myynnistä huolimatta

Ottawa. — Canadan liikenneministeri George Hees tiedoitti täällä tiistaina, että Canadian National Steamships (valtion omistama yhtiö) ja Canadan hallitus ovat hyväksyneet kahdeksan yhtiön omistaman matkustajavan myymisen Kuuban State Export pankille. Hees selosti, että pankki oli tarjonnut maksaa näistä lakonalaisista valtamerilaivoista $2,800,000 ja että se oli parhain useimmasta tarjouksesta.

Suunnitelmat edellyttävät, että laivat siirretään Kuuban rekisteeriin ja että ne kulkevat Canadan, Kuuban ja Länsi-Intian saarien välillä. Näiden suunnitelmien mukaan ne kulkisivat sekä Halifaxiin että Montrealiin.

Kauppaehtojen mukaan 20 prosenttia hinnasta maksetaan käteisellä ja loppuosa maksetaan vuosittaisissa erissä viiden vuoden kuluessa.

Aura Shipping Limited Torontossa on esittänyt valituksen, että sen toimesta oli laivoista tarjottu $3,-000,000, mutta tarjous oli hylätty. Yhtiön presidentti Mark Rashkis selosti, että alun perin hänen yhtiönsä oli tarjonnut maksaa $5,000,-000 laivoista, jos hallitus suostuu myöntämään yhtiölle puolimiljoonaa dollaria vuodessa apurahana viiden vuoden ajaksi. Näin ollen hinta olisi ollut $2,500,000. Rashkis selosti, että kun hän sai kuulla $2,800,000 tarjouksesta, hän lähetti $3,000,000 tarjouksen 24 tuntia ennenkuin ministeri Hees tiedoitti laivojen myymisestä.

Hees on myös selostanut, että laivojen upseeristolle on tarjottu työpaikat liikennedepartmentin merijaostosta. Eräät ovat päättäneet siirtyä eläkkeelle ja jotkut ovat menneet toisiin tehtäviin, mutta suurin osa heistä on ottanut vas-

(Jatkuu 4:llä sivulla)

Seafarers International Union johtaja Hal Banks on vakuuttanut, että hänen unionsa tulee edelleen jatkamaan taisteluansa kunnes laivoihin saadaan kunnon canadalaiset työläiset, joille maksetaan kunnon canadalaisia palkkoja. Samalla hän on huomauttanut, että "huolimatta siitä minkä maan lippua laivat kuljettavat olivatpa ne kuubalaisia tai kiinalaisia, niiden katsotaan olevan lakon alaisia". Hän odottaa saavansa kannatusta satamatyöläisiltä Canadassa, Kuubassa ja Yhdysvalloissa.

Formosassa ennustetaan hyökkäystä mannermaalta

Taipei, Formosa. — Viime viikon vaihteessa täällä määrättiin sotilaat hälyytysvalmiiksi ja hallituspiireissä on ennustettu, että Kiinan kansan tasavalta valmistuu hyökkäämään Chiang Kai-shekin hallussa olevaa Formosan saarta vastaan.

Tilanne kärjistyi viime sunnuntaina kun Chiang Kai-shekin sotalaivaston upotti Kiinan kansan tasavallan sotilaallisen aluksen. Sunnuntai-iltana Kiinan mannermaalla sijaitseva tykistö ampui 32 laukausta Leiyu-saarta ja 9 laukausta Taten-saarta kohti. Nämä saaret ovat Quemoy-saarien ryhmässä ja ovat Chiang Kai-shekin hallussa.

Keskiviikkona väitettiin, että 18 Kiinan kansan tasavallan sotilaslentokonetta oli lentänyt Quemoy-saarien ylitse ja edellisenä päivänä sotilaalliset alukset olivat lähestyneet saaria.

Formosassa väitetään, että mannermaalla on Formosan kohdalle keskitetty sotilaita, tankkeja ja ilmatorjuntatykistöä. Samojen väitösten mukaan alueelle on jo entuudestaan rakennettu lentokenttä suihkukoneita varten ja sotilaallisia kasarmia.

Yhdysvaltain 7. sotalaivaston komentaja vara-amiraali Wallace Beakley on lausunut olevansa valmistuneen suurempi lakko Ontariossa kuluvan vuoden työehtosopimusneuvotteluissa ja varsinkin työväen piireissä ratkaiseminen ikäänkuin määrittelee kuluvan vuoden palkankorotukset monella muulla teollisuusalalla.

Union toimitsija Murray Cotterill on jo korostanut, että yhtiö on jouturut luopumaan alkuperäisestä kannastaan olla korottamatta palkkoja kun se teki 5 sentin "paketti" tarjouksensa. Union neuvottelijat ovat kuitenkin sitä mieltä, että yhtiö kykenee myöntämään huomattavasti suuremman palkankorotuksen ja muitakin etuisuuksia työehtoihin. Tähän asti käydyissä neuvotteluissa yhtiön edustajat eivät ole kertaakaan vedonneet siihen, ettcikö yhtiö kykenisi maksamaan union vaatimaa korotusta. Yhtiön puhdas voitto viime vuonna oli $38,300,000 ja taloudellinen lamaannus on hyvin vähäisesti vaikuttanut teräksen tuotannossa Canadassa.

Kreikka ja Turkki suhtautuivat hyvin kielteisesti Macmillaniin

Britannian suunnitelman mukaisesti Kyproksen hallitustehtäviin pitäisi saada Britannian lisäksi Kreikka ja Turkki seitsemäksi vuodeksi

Lontoo. — Britannian pääministeri Harold Macmillan palasi takaisin tiistaina Kreikkaan ja Turkkiin tekemältä useita päiviä kestävältä matkalta. Macmillan oli neuvotellut kummankin maan hailituksen kanssa mahdollisuuksista soveltaa hänen Kyproksia koskeva suunnitelma käytäntöön näiden maiden myötävaikutuksen avulla. Kumpikin maa vastasi Macmillanille kielteisesti, mutta siitä huolimatta hän tuntui olevan toivorikas siitä, että mahdollisesti nämä maat yhtyvät mukaan, jos Britannia on valmis tekemään joitakin pieniä muutoksia suunnitelmaan.

Pääministeri Macmillan oli selostanut sekä Kreikan että Turkin hallituksille, että Britannia aikoo Kyproksella toteuttaa seitsemän vuotta kestävän koesuunnitelman, jonka mukaan saarelle muodostettaisiin hallitus, missä brittiläisten lisäksi olisi edustettuna kreikkalaiset ja turkkilaiset. Näin ollen saarien asukkaat olisivat hallituksessa joko kreikkalaisten tai turkkilaisten kautta, koska saarilla on sekä kreikkalaisia että turkkilaisia.

Sekä Kreikan että Turkin hallituspiireissä kuitenkin hylättiin Macmillanin esitykset. Ateenasta on kerrottu, että Kreikka aikoo esittää uuden Kyproksen tilannetta ratkaisevan päätöslauselmaluonnoksen YK:n käsiteltäväksi. Viime joulukuussa esitettiin Kreikan toimesta YK:lle päätöslauselma, missä vaadittiin kyprokselaisille oikeus itse ratkaista saarensa tulevaisuus, mutta se ei saanut tarvittavaa kannatusta.

Turkin toimesta on suositeltu Kyproksen jakamista kahteen osaan, että saaren kreikkalais- ja turkkilaisperuinen väestö voisi asua osissaan ja huolehtia omista hallitustehtävistä.

Kyproksella on ollut sisäiset kahakat käynnissä yli kolmen vuoden ajan, mutta tilanne on ollut vähän rauhallisempi viime viikkojen kuluessa. Kaikki asiaankiinnostuneet maat ovat esittäneet vetoomuksensa vihollisuuksien keskeyttämiseksi Kyproksella, jotta sen poliittista tulevaisuutta voitaisiin koettaa ratkaista rauhanomaisin keinoin.

USA vähentää sotajoukkojaan Libanonissa

Beirut. — Kuten viime tiistaina tiedoitettiin 1,700 amerikkalaiseen merijalkaväkeen kuuluvaa sotilasta alkoi keskiviikkona siirtämään tykistöään ja aseistustaan Yhdysvaltain 6. laivaston laivoihin.

Yhdysvaltain komentajana Libanonissa on amiraali James L. Holloway ja hän tiedoitti sotilaiden poistamistarkoituksesta tiistaina. Vaikka nämä sotilaat poistetaankin niin Libanoniin jää edelleen yli 13,000 amerikkalaista sotilasta.

Yleensä pidetään amerikkalaisten joukkojen poistamista todisteena siitä, että USA ei aio lisätä joukkojaan Libanonissa ja olisi valmis poistamaan ne jos tilanteelle löydetään toinen ratkaisu.

Libanonissa hallitusta vastustavissa piireissä ja kautta Keski-Idän on avoimesti ja äänekkäästi tuomittu USA:n sotajoukkojen maihin nousu ja maihin nousua kutsutaan miehitykseksi.

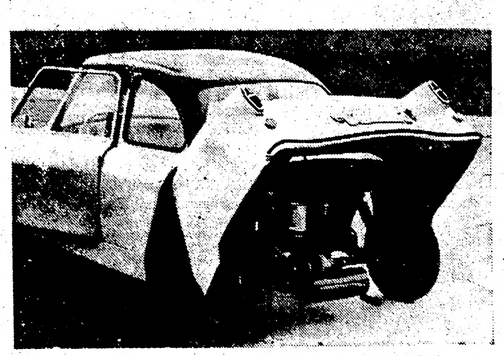

Kuvassamme nähdään Saksassa valmistettu neljän henkilön auto, jonka takaosan kansi voidaan nostaa ylös moottorin korjausta varten. Auton on valmistanut Messerschmitt Inc. ja autoja tullaan valmistamaan yksinomaan Yhdysvalloissa, johon eräs liikemies on saanut jo valmistusluvan. Auton hinta tulee olemaan alle $1,000.

USA PELKÄÄ KANSAN KIINAN VAIKUTUSVALLAN LISÄÄNTYMISTÄ?

Washington. — Yhdysvaltain hallitus on julkisesti toistanut päätöksensä olla tunnustamatta Kiinan Kansan Tasavaltaa väittäen että Kiinan tunnustaminen olisi "aineellisena hyötynä" Kiinan pyrkimyksille hallita Aasiaa. USA:n valtiodepartmentti julkaisi poliittisen kantansa kuluvan viikon alussa, koska odotetaan Neuvostoliiton tekevän pian uuden yrityksen saada Kiinan Kansan Tasavallalle paikka YK:ssa.

Valtiodepartmentin lausunnossa selostetaan, että Mao Tse-tungin johtaman hallituksen tunnustaminen olisi "aineellisena hyötynä Kiinan kommunistien yritykselle laajentaa kommunistien ylivaltaa kautta Aasian" ja se ei tuottaisi minkäänlaisia "havainnollisia etuja vapaalle maailmalle".

Lausunto lähetettiin USA:n lähetystöille kautta maailman ja valtiodepartmentin toimesta on selostettu, että se laadittiin ystävällisen hallituksen pyynnöstä. Tähän mennessä on vain selostettu että ystävällinen hallitus ei ollut Kansallinen Kiina.

Valtiodepartmentin toimesta on samalla selostettu, että kannan ottoon voidaan tehdä muutoksia, jos Kiinan Kansan Tasavalta lakkaa olemasta uhkana länsi maailman turvallisuudelle.

Lausunnossa myös sanotaan, että Kiinan tunnustaminen "vakavasti horjahtaisi ja mahdollisesti kokonaan tuhoaisi Chiang Kai-shekin hallituksen Formosalla, joka pitää elossa toiveet Kiinan vapauttamiseksi".

Lausunnossa myös ollaan sitä mieltä, että jos Kiina tunnustettaisiin, niin ulkomailla asuvat miljoonat kiinalaiset pian asettuisivat kannattamaan Pekingissa olevaa hallitusta ja niin ollen niistä muodostuisi vaarallinen viidenneskolona kaikissa niissä maissa missä he asuvat.

Siinä myös huomioidaan, että Kiinan vastaanottaminen YK:hon merkitsisi sitä, että sillä olisi turvallisuusneuvostossa eittoamisoikeus, joka vaikeuttaisi sen elimen työtä rauhan säilyttämisessä.

Melkein samanaikaisesti Pekingista tulleessa uutistiedossa kerrottiin, että Kiina voi Pekingin pormestarin Peng Tshenin kertoman mukaan aseistaa 100 miljoonan miehen vahvuisen armeijan, jos kolmas mailmansota syttyisi.

Peng Tshenin, joka on Kiinan kommunistisen puolueen politbyroon jäsen, sanotaan lausuneen puolueen sotilasvaliokunnassa: Jos sota syttyy, voimme kutsua 50 miljoonaa miestä aseisiin heti. Lyhyen ajan kuluttua on meillä aseissa 100 miljoonaa miestä.

VIIME TIEDOT

Shannon, Irlanti. — Täällä sijaitsevalta lentokentältä tiedoitettiin tänä aamuna, että on menetetty radioyhteys hollantilaisen lentokoneen kanssa ja pelätään sen laskeneen Atlantille. Suuressa KLM-koneessa oli kaikkiaan 99 ihmistä ja se oli matkalla Amsterdamista New Yorkiin. Sen piti saapua Ganderiin Newfoundlandiin kello 7.15 tänä aamuna. Kaikkia Atlantilla kulkevia laivoja on kehoitettu etsimään kadonnutta lentokonetta.

New York. — YK:n yleiskokouksen ylimääräinen istunto jatkuu tänään kello 10.30 aamulla ja ensimmäisenä esiintyy Britannian ulkoministeri Selwyn Lloyd. Tietoisissa piireissä täällä ollaan sitä mieltä, että hän asettuu kannattamaan presidentti Eisenhowerin ehdotuksia.

Taipeh, Formosa. — Täällä ilmoitettiin tänä aamuna, että Chiang Kai-shekin lentovoimat ovat ampuneet alas kaksi tai mahdollisesti kolme Kiinan Kansantasavallan lentokonetta Matsu-saarien kohdalla.

Hamilton. — Terästyöläiset vahvistivat melkein yksimielisesti neuvottelukomitean päätöksen hylätä yhtiön tekemä 5 sentin arvoinen pakettitarjous. Suunnitelmat edellyttävät, että lakosta huolimatta riitapuolet kokoontuvat neuvottelemaan taas tänään.

Toronto. — Lakossa olevat Brewers Warehousing-yhtiön työläisten neuvottelukomitea tapaa työnantajain ehdottajat tänä aamuna ja on esitetty toiveita, että mahdollisesti yhtiön toimesta tehdään tarjous vilme viikolla alkaneen lakon lopettamiseksi. Lakon johdosta olutta välittävät kaupat ovat olleet suljettuna melkein kaikkialla Ontariossa.

Verisyöpää enemmän Hiroshiman asukkaissa

Buffalo. — Japanilainen lääkäri on selostanut, että hän on havainnut kaksi kertaa enemmän verisyöpään sairastuneita Hiroshiman asukkaiden keskuudessa kuin muualla Japanissa.

Tri Susumu Watanabe on myös sitä mieltä, että toiset syöpätapahtumat ovat osoittaneet nousua Hiroshimassa sen jälkeen kun 13 vuotta sitten sinne pudotettiin atomipommi.

Tiedemiehet päättivät jatkaa yhteistyötä

Moskova. — Yli 30 maan tiedemiehet päättivät Moskovassa lauantaina jatkaa yhteistyötään avaruuden salaisuuksien tutkimisessa myös sen jälkeen kun geofysikaalinen vuosi päättyy joulukuun 31 päivänä.

Geofysikaalisen vuoden erikoiskomitean päättäjäisistunnossa sovittiin siitä, että ensi vuodesta käytetään tunnusta "vuoden 1959 kansainvälinen geofysikaalinen yhteistyö".

YHTYYKÖ UUSI IRAK ARABITASAVALTAAN?

Bagdad. — Irakin uusi tasavalta on nyt lopullisesti lähtenyt tielle, joka vie epäilemättä maan varsin läheisiin suhteisiin Yhdistyneen arabitasavallan kanssa.

Monet seikat viittaavat tähän. Niinpä lehdistössä ei puhuta enää niinkään paljon sisäisestä korruptiosta ja imperialistien painostuksesta, vaan aletaan keskustella Irakin tulevista kansainvälisistä tavoitteista.

Tyypillinen esimerkki tällaisesta suuntautumisesta Yhdistyneeseen arabitasavaltaan on Al Yaqda-lehdessä äskettäin ollut artikkeli, jossa sanotaan: "Ajatellen kansallisen arabiliikkeen kehitystä, joka pyrkii yhtenäisyyteen ja vapauteen presidentti Nasserin johdolla sekä ottaen huomioon Irakin tasavallan perustamisen ei meillä ole mitään syytä, minkä vuoksi emme pitäisi maatamme osana Yhdistyneestä arabitasavallasta. Tahdomme ilmoittaa julkisesti haluavamme liittoa Nasserin valtion kanssa."

Keskiviikkona antoi opetusministeri tiedon Irakin ja arabitasavallan opetusjärjestelmien yhtenäistämisestä. Tämän mukaan tulisi Irakiin jälleen 300 egyptiläistä opettajaa, ja samoin valittaisiin egyptiläinen Bagdadin yliopiston johtajaksi. Aikaisemmin on viittailtu, että Yhdistynyt arabitasavalta edustaa Irakia niissä maissa, joissa sillä ei ole omaa diplomaattista edustusta.

Poliittisten piirien käsityksen mukaan on vain ajan kysymys, koska Irak julkisesti eroaa Bagdadin liitosta. Länsivaltain diplomaattisissa piireissä Beirutissa sanotaan, että on vain yksi keino Irakin pysyttämiseksi liitossa, nimittäin sen muuttaminen puhtaasti taloudelliseksi liitoksi.

Ulkoministeri, prikaatinkenraali Jaffar huomautti äsken antamassaan lausunnossa Irakin toivovan, että mahdollinen idän ja lännen välinen huippukonferenssi vapauttaisi Keski-Idäri kaikista sotilasliitoista.

VAPAUS

(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264; Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario.

Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 7.00	6 kk. 3.75	3 kk. 2.25
Yhdysvalloissa:	1 vk. 8.00	6 kk. 4.30	
Suomessa:	1 vk. 8.50	6 kk. 4.75	

Talouselämämme näköala synkkä

Viime viikolla International Nickel Company of Canada tiedoitti, että sen nikkelin, kuparin ja platinan myynnit ovat laskeneet noin puolella kuluvan vuoden aikana. Tämän johdosta on yhtiön työvoimaa vähennetty ja työviikkoa lyhennetty. On luonnollista, että tämä on herättänyt Incon työläisten keskuudessa Sudburyn alueella ja Port Colbornessa levottomuutta.

Taloudellinen lamaannus ei ole havaittavissa yksinomaa nnikkeli- ja kupariteollisuudessa vaan kaikilla teollisuuden aloilla koko Pohjois-Amerikassa sekä Euroopan länsiosissa. Yhdysvaltain terästuotanto on laskenut alapuolelle 50 prosentin ja Canadan terästuotanto noin 75 prosenttiin kapasiteetistaan. Yhdysvaltain autoteollisuuteen on taloudellinen lamakausi vaikuttanut masentavasti ja siellä on tuotettu autoja vuoden aikana noin 35 prosenttia vähemmän kuin edellisen vuoden aikana. Maataloustuotteiden ylijäämäpulma vaivaa Yhdysvaltain ja Canadan maataloutta.

Pääsyynä talouselämämme lamaantumiseen on sotatalous. Tämä on ilmennyt sellaisena järjettömyytenä, että satoja miljoonia dollareita on kulutettu radarlinjojen ja uudentyyppisten sotilaslentokoneiden rakentamiseksi. Kun ne on saatu valmiiksi, on ne havaittu vanhanaikaisiksi, joten niihin kulutetut veronmaksajilta kerätyt varat ovat menneet kokonaan hukkaan.

Järjetöntä on myöskn ollut se, kun kylmän sodan houreissa on seurattu Yhdysvaltain kaupapolitiikkaa yrittämällä taloudellisesti tukahduttaa tavarain vientikiellolla sosialistisia ja kansandemokraattisia maita. Se on aiheuttanut enemmän harmia kapitalistisille kuin sosialistisille maille.

Tässä yhteydessä on täiiä hetkellä todettava, että ulkomaankaupan alalla ollaan vähän järkiintymässä länsimaissa. Sitä osoittaa se, että sosialistisia maita koskevaan vientikieltolistaan tehdään sikäli muutoksia, että suurin osa tavaroista poistetaan kieltolistalta.

Kuvaavana esimerkkinä Yhdysvaltain hallituksen järjettömyydestä on se, että esimerkiksi Yhdysvalloista on kielletty puutavaran vienti Kiinan mannermaalle. Ennen Yhdysvaltain rannikolta vietiin suunnaton määrä lauta- ja muuta puutavaraa Kiinaan. Sitten v. 1949 ei sieltä ole viety laudan kappalettakaan Kiinaan ja Yhdysvaltain länsirannikon metsätyöläisten keskuudessa vallitsee ankara työttömyys.

Millainen repeämä länsivaltain Kiinan vientikieltorintamassa on tapahtunut osoittaa New Yorkissa ilmestyvän National Guardianin heinäkuun 21 p:n numerossa julkaistu kirjoitus, jossa mm. sanotaan:

"Länsimaista on Länsi-Saksa johtava tavaroiden lähetysmaa Kiinaan. Ruotsi, Italia, Sveitsi ja Itävalta ovat myöskin lisänneet samanlaista kauppaa. Britannia myöskin lähettää traktoreita ja muita raskaita koneita; Ranska lähettää sähkövetureita, vesivoimalaitosten sähkökoneistoa ..."

Entä Canada? Meillä on kaikki mahdollisuudet lisätä kauppaa Kiinan kanssa, mutta tähän saakka on vain pieni määrä vehnää myyty sinne. Kiina on ilmoittanut haluavansa ostaa traktoreita, kombaineja, pumppuja ja muuta koneistoa sekä keinolannoketehtaita ja vieläpä rotukarjaa. Näiden lisäksi se on halukas ostamaan kaikenlaisia metalleja.

Kaikki tämä osoittaa, että jos halutaan kohentaa Canadan lamaantunutta teollisuuselämää, niin se voitaisiin ratkaista yksinkertaisesti siten, että ryhdyttäisiin myymään tuotteitamme Kiinaan. Ei ole epäilystäkään siitä, etteikö Canadan kansan valtava enemmistö ole sitä mieltä, että kauppasuhteet sosialistisia maita kohtaan olisi poistettava täydellisesti. Se ilmenee selvästi siitä, että kaikki uniot ja farmarien järjestöt ovat esittäneet tämänmukaisia vaatimuksia.

Niin hyvä halu kuin hallituksellamme ehkä on avata täydelliset kauppasuhteet Kiinan, Neuvostoliiton ja kansandemokraattisten maiden kanssa, niin selvästi näkyy edelleen, että se on altis Yhdysvaltain hallituksen painostukselle. Toivottavasti asiaan saadaan parannusta ensitilassa. Sitä vaativat Canadan kansallisedut.

Suomen hallituskaruselli

Viikon vaihteessa kirjoitti Kansan Uutiset uuden hallituksen muodostamiskysymyksestä seuraavaa:

Vaikka vaalit toivatkin eduskuntaelämään huomattavan muutoksen — vasemmistoenemmistön — ovat hallitusneuvottelut sen sijaan tähän saakka kulkeneet yksitoikkoisina odotusten mukaisia latuja kellekään yllätyksiä tarjoamatta. Tosin odotukset ensimmäisen kierroksen aikana olivat kahdenlaisia. Oikeiston taholta selitettiin vasemmiston enemmistöhallituksen saaminen alusta alkaen mahdottomaksi, mutta työpaikoilla kyllä odotettiin kovasti vasemmistohallitusta vasemmistoenemmistöisen eduskunnan työn tukijaksi, vaikka tiedettiinkin sosdem. johdon aikaisemmin julkisesti ja selvin sanoin kieltäytyneen yhteistyöstä kansandemokraattien kanssa. Osoittautui, että kokoomus tunsi varmemmin kuin työläiset sosdem. johon mielialat.

Vieläkin yllätyksettömämpi oli Hiltusen kierros. Hiltusen tavoitteena oli kokoomuksen viitoittama viiden puolueen hallitus, josta eduskunnan suurin ryhmä olisi syrjäytettynä. Ratkaisun saneli kuitenkin maalaisliitto ja sen vastaus oli kielteinen. Tämä ei ollut mikään ihme, sillä kuten olemme todenneet. kärsi maalaisliitto pääosaltaan vaalitappionsa viime vuosien vararikkoisen talouspolitiikan johdosta, jossa maalaisliitolla johtavana hallituspuolueena on oma osansa. Entistä oikeistolaisempi hallituspolitiikka johtaisi entistä oikestolaisempaan talouspolitiikkaan. yhä kireämpään vararikkotunnelmaan, ja maalaisliitto on kai ryhtynyt ajattelemaan jo seuraaviakin vaaleja.

Maalaisliitto on kuitenkin tunnetuista syistä taktillisessa avainasemassa ja se on kyllä osannut käyttää asemaansa hyväkseen. Etenkin juuri Hiltusen kierros on eräässä mielessä ollut sille melkoista mielenylennystä. Kun nimenomaan kokoomus ja sosialidemokraatit ovat aikaisemmin kovin kourin riepotelleet maalaisliittoa, uhkailleet, irvistelleet sen vaalitappiolle ja vastailleet maalaisliiton korskumisiin omalla korskunnallaan siitä, että kun vain maalaisliitto vetäytyy syrjään, pannaan oikealta kyllä maa järjestykseen, niin nyt ovat samat ryhmät olleet melkein polvillaan maalaisliiton edessä. Sen avainasema viiden puolueen hallituksen toteuttamiseksi on tarpeeksi selvästi nyt tunnustettu ja maalaisliitto saanut mielihyvin todeta, miten sen tähänastinen kieltäytyminen oikeiston hallituskaavailuista — hurskaansävyisesti vaalitappioon vedoten — on saattanut sormen suuhun sekä kokoomukselle että sosdem. puoluejohdolle. Kun Hufvudstadsbladet toivoi maalaisliitolle "enemmän itseluottamusta", on sitä tällä menolla maalaisliitolla annettavissa ruotsalaisillekin porvareille. Miten kauan sitten tämä kohteliaansävyinen, mutta oikeistoa kai perin nöyryyttävä neuvotteluraulia kestää on asia erikseen. Tilanteen kehitys näyttää myös sen, miten vakavasti maalaisliiton kieltäytyminen tukemasta oikeiston seikkailupolitiikkaa on otettava.

Kolmas kierros, joka oli ajateltu tapahtuvaksi kokoomuslaisella johdolla, päättyi alkuunsa. Kuka on seuraava yrittäjä. se selviää pian. Jo nyt aletaan kysyä, onko maalla varaa nykyisessä tilanteessa enää turhaan pitkittää päivälläkään hallituspulaa? Odotetaan tosipohjalta lähtemistä, kun sellainen kerran on olemassa.

Ja tässä kansa on oikeassa. On aika aloittaa pikaisesti neuvottelut kansanvaltaisten voimien, kaupunkien ja maaseudun työtätekevän väestön yhteishallituksen aikaansaamiseksi. Kansandemokraatit ovat jo Kilven tunnustelujen yhteydessä esittäneet omia suuntaviivojaan tällaisen hallituksen ohjelmaksi. Niissä on kyllä tilaa muiden lisätä oma osuutensa ja saattaa siten uuden hallituksen työn perusteet yhteiselle, laajalle ja suuria kansalaispiirejä tyydyttävälle pohjalle.

Kotimaassa kysytään

Natta Kustaava Korhonen, synt. 1922 Sotkamossa. Asunut Vancouverissa B.C. tai Port Arthurissa, Ont.

Eeni Kuista, syntynyt 1909 Muolaassa. Entinen osoite Nairn Centre, Ont.

John Vuorela, synt. 1898 Ilmajoella, asunut Cochranessa, Ont. ja Port Arthurissa.

Yllämainittuja henkilöitä, tai niitä jotka heistä jotakin tietävät, pyydetään ottamaan yhteys Suomi—Seuraan osoitteella: Kirkkokatu 1 a D, Helsinki, Finland.

Voimakkaita sanoja Hrushtshevilta

Kuibyshev, Neuvostoliitto. — Täällä sunnuntaina pitämässään puheessa Neuvostoliiton pääministeri Nikita Hrushtshev varoitti, että Neuvostoliitto ja kaikki rauhaa rakastavat kansat hävittävät Britannian ja Yhdysvaltain, jos ne alkavat uuden hyökkäyssodan.

Hrushtshev vakuutti "Tulemme tekemään kaiken voitavamme estääkseen heidän alkamasta uuden sodan. Mutta jos ne eivät tule järkiinsä, ja jos ne alkavat uuden hyökkäyssodan, me ja kaikki rauhaa rakastavat maailman kansat teemme kaiken voitavan imperialistisen hyökkääjien hävittämiseksi ja rauhan luomiseksi pysyväisesti kautta maailman".

Hrushtshev korosti, ettei kukaan voi hyvittää kommunistisen leirin yhteistä voimaa. Hän puhui juhlatilaisuudessa, missä vihittiin käyttökuntoon maailman suurin sähkövoimalaitos. Hrushtshev selosti, että Volgalla sjaitseva juuri valmistunut sähkölaitos on maailman suurin ja että sen rakentaminen otti vain 7 vuotta verrattuna Yhdysvalloissa sijaitsevaan Grand Coulee-laitokseen, jonka rakentaminen kesti 20 vuotta. Grand Coulee tuottaa 1,974,000 kilowattia kun sen sijaan uusi laitos Neuvostoliitossa tuottaa 2,300,000 kilowattia sähköä.

Puheessaan Hrushtshev edelleen syytti, että Yhdysvallat ja Britannia olivat syyllistyneet avoimeen hyökkäykseen Libanonia ja Jordaniaa vastaan.

Uusimmista sputnikeista annetaan valomerkkejä

Moskova. — Neuvostoliiton tulevat sputnikit varustetaan siten, että ne säännöllisin väliajoin voivat antaa voimakkaita valomerkkejä, sanotaan uutistoimisto TASSin antamassa Neuvostoliiton tiedeakatemian tiedonannossa. Näin ollen on mahdollista tarkkailla satelliitteja myös öiseen aikaan sen sijaan kun se tähän asti on ollut mahdollista ainoastaan ennen päivän nousua ja auringonlaskun jälkeen, ja sitäpaitsi on mahdollista määrätä satelliitin tarkka asema.

TRI ALBERT SCHWEITZER:

Ei aselepoa eikä rauhaa vetypommisodan jälkeen

Tri Albert Schweitzer on tunnettu humanisti joka toimii lähetyslääkärinä Ranskan Ekvatoriali-Afrikassa, on osallistunut taisteluun atomiaseiden kieltämisen puolesta. Hänen monet vetoomuksensa ovat kautta maailman tunnettuja ja oheellisessa kirjoituksessaan hän kuvaa kuinka atomisota ei voi merkitä mitään muuta kuin keskinäistä itsemurhaa.

Nykyään on meidän edessämme uhkaava atomisodan vaara Neuvostoliiton ja Yhdysvaltain välillä. Sellainen voidaan välttää ainoastaan sillä, että molemmat vallat hylkäävät atomiaseet.

Kuinka tällainen tilanne syntyi?

V. 1945 Yhdysvaltain onnistui valmistaa atomipommi, jossa oli urani 235:ttä. Elokuun 6 pnä 1945 tällainen pommi pudotettiin Hiroshimaan. Toinen tällainen pommi pudotettiin Nagasakiin elokuun 9 pnä.

Heinäkuussa 1949 Neuvostoliitto kokeili ensimmäistä ydinpommia. Se oli jotakuinkin yhtä voimakas kuin mitä silloin olivat amerikkalaiset pommit.

Pyrkiessään ydinaseiden alalla valta-asemaan, molemmat sekä Neuvostoliitto että Yhdysvallat kehittivät ydinaseitaan monta kertaa voimakkaimmiksi — kehittivät vetypommin. Yhdysvallat suoritti sarjan kokeita Marshallin saarilla alkaen toukokuussa 1951 ja se päättyi vetypommin räjäyttämiseen maaliskuussa 1954.

Tuskin voidaan odottaa sitä, että vihollinen pidättyisi käyttämästä atomipommeja ja kaikkein tehoisimpia vetypommeja suuria kaupunkeja vastaan heti sodan alusta lähtien. Nykyiset vetypommit ovat tuhannen kertaa voimakkaimpia kuin atomipommit. Niiden aiheuttaman tuhotun alueen läpimitta nousee moniin maileihin. Sellainen aiheuttaa 100 milj. Celciuksen asteen kuumuuden. On helppo käsittää kuinka suuri lukumäärä kaupungin asukkaista voi saada surmansa räjähdyksen aiheuttamasta ilmanpaineesta, lentävistä lasinsirpaleista, kuumuudesta ja tulipalosta sekä radioaktiivisesta aallosta, vaikkapa hyökkäys kestäisi vain lyhyen ajan. Kuolettava radioaktiivinen myrkytys joka johtuu räjähdyksestä, leviäisi noin 45,000 neliömailin alueelle.

Amerikkalainen kenraali on sanonut jollekin kongressin jäsenelle: "Jos 10 minuutin väliajoilla pudotettaisiin Yhdysvaltoihin 110 vetypommia, aiheuttaisi se 70 milj. ihmisen kuoleman; tämän lisäksi useita tuhansia neliömaileja alueita joutuisi käyttökelvottomaksi kokonaiseksi sukupolveksi. Sellaiset maat kuin Englanti, Länsi-Saksa ja Ranska tuhottaisiin 15—20 vetypommilla."

Atomisodassa ei tule olemaan voittajaa taikka voitettua. Kun molemmin puolin pommitettaisiin molemmat puolet tulisivat kärsimään saman kohtalon. Hävitys jatkuisi ekäpä aseistariisumis- ja rauhanehdotukset estäisi sitä.

Kun ihmiset käsittelevät atomiaseita, niin silloin ei tule kysymykseen tehokkaimmat aseet. jotka ratkaisisivat päätöksen niiden välillä, vaan: "Nyt me haluamme tehdä itsemurhan yhdessä tuhoamalla toinen toisemme . . ."

Idän ja lännen välillä aiheutuneesta sodasta levinneet radioaktiiviset pilvet olisivat vaarana ihmiskunnalle kaikkialla. Ei olisi tarpeellista käyttää jälellä olevia atomi- ja vetypommeja, joita nykyään on tuhansia.

Tästä syystä ydinasesota olisi kaikkein järjettömin ja hulluin mitä voisi koskaan tapahtua. Sellaisen täytyy estää.

Kun Amerikalla oli monopoli atomipommiin, niin ei ollut tarpeellista varustaa sen liittolaisia. Johtuen tämän monopolin menettämisestä tilanne on kokonaan muuttunut. Nykyään on olemassa suuri määrä erilaisia atomiaseita, josta syystä niitä voidaan sovelluttaa pienempienkin maiden sotilasvarusteisiin.

Tästä johtuu se, että Yhdysvallat on päättänyt luopua aikaisemmin ilmaisemastaan periaatteestaan, jonka mukaan se ei antaisi atomiaseita toisille maille. Jos se tekee niin, sellaisella tulee olemaan vakavat seuraukset. Toiselta puolelta on ymmärrettävää, että Yhdysvallat haluaa varustaa toiset NATO-maat näillä uusilla aseilla puolustautuakseen Neuvostoliittoa vastaan. Tällaisten aseitten olemassaolo aiheuttaa sellaisen uuden sodanvaaran, jollaista ei aikaisemmin ole ollut. Tällä tavalla tie on avattu avoimeksi ydinsodalle Euroopan mannermaalla.

Neuvostoliitto on ryhtynyt vastatoimenpiteisiin näitä toimenpiteitä vastaan. Molemmat sekä Amerikka että Neuvostoliitto mahdollisesti yrittävät saada liittosopimuksia Keski-Idässä tarjoamalla niille maille erilaista finanssiapua. Tästä syystä tapaukset Keski-Idässä voivat aiheuttaa vaaran maailmanrauhalle.

Atomisodan vaarallisuutta lisää se, ettei sellaisen sodan aloittamisesta anneta varoitusta. Sellainen voisi alkaa jostakin pelkästä sattumasta. Tästä syystä tulee kysymykseen aika — se puoli, joka ensiksi hyökkää saa etumatkaa hyökättyyn maahan nähden. Heti alusta lähtien se, jonka kimppuun on hyökätty tulee havaitsemaan kärsineensä menetyksiä, josta syystä sen taistelukyky on huomattavasti vähentynyt.

Tästä syystä täytyy olla aina varuillaan. Tämä tosiasia aiheuttaa äärimmäisen ja äkkinäisen atomisodan puhkeamisen vaaran. Kun täytyy toimia sellaisella nopeudella, niin silloin tulee ottaa huomioon sellainen mahdollisuus, että radarlaitteen heijastuslaitteessa aiheutunut erehdyttävä kuva voi aiheuttaa atomisodan.

Sellaista sekunnin murto-osan toimintaa ei saa jättää ihmisaivojen varaan. Sellaiset toimivat liian hitaasti. Ratkaisun täytyy jättää elektrooniaivojen tehtäväksi.

Meidän sivistyksemme on noussut sellaiseen tasoon, että elektroniset aivot eikä ihmisen moraalinen omatunto voivat ratkaista ihmisten tulevaisuuden. Olemmeko me varmoja, että aritmeettinen taikka mekaninen päätös on parhain? Elektroniaivojen koneistossa voi sattua jotain häiriöitä. Sellainen on riippuvainen monimutkaisen koneistonsa ehdottomasta luotettavuudesta. Kaikkien täytyy toimia yksityiskohtaisen tarkasti.

Tällaisessa tilanteessa mitä suurempi määrä maita, suuria taikka pieniä, joutuvat ydinaseiden terrorin alaiseksi, sitä suurempi on terrorisoiminen. Amerikan täytyy ottaa vastuu siitä, että niitä aseita, joita se antaa toisille kansoille, ei käytetä väärin. Vahinko voi kuitenkin tapahtua. Kuka voi taata sitä, ettei ole olemassa "mustia lampaita", jotka eivät toimisi oman päätöksensä mukaisesti välittämättä seurauksista? Kuka voi pitää kaikki maat nykytilanteessa järkevässä kontrollissa? Reikä on padassa ja se voi murtua.

Miksi USA ja Britannia hyökkäsivät Keski-Itään

Kirj. Idris Cox

Eisenhower ja Macmillan yrittävät oikeuttaa toimenpiteensä Libanonissa ja Jordaniassa selittämällä, että Britannian ja Yhdysvaltain täytyy suojella öljytuotantoaan.

Tällä tarkoitetaan sitä, että Keski Idän öljyvarat ovat riippuvaisia Britannian ja Yhdysvaltain arabialaismaiden hallinnasta.

Uuden Irakin tasavallan virallinen julistus, että öljy tulee edelleenkin virtaamaan kuten tavallisesti ja sopimuksia kunnioitetaan, iskee pohjan pois tältä väitteeltä.

Tällaisella väitteellä ei ole koskaan ollut perustaa. Eisenhower ja Macmillan eivät ole huolissaan öljyn saannista, vaan Britannian ja Yhdysvaltain öljytrustien suuremmista voitoista.

Tosiasiassa maailmassa on ylijäämäöljyä. Jokaisesta tuotetusta viidestä öljytynnyristä yksi tuotetaan Keski-Idässä — loput neljä tuotetaan Yhdysvalloissa, Etelä-Amerikassa ja Canadassa.

Mutta Yhdysvalloissa tuotetaan keskimäärin kutakin öljykaivosta kohti 30 tynnyriä päivässä. kun sensijaan 5,000 Keski-Idässä — vielä pä 9,000 eräissä Kuwaitin öljykaivoksissa.

Tuotantokustannukset tynnyriä kohti nousee 10 senttiin Keski-Idässä mutta Yhdysvalloissa 75 senttiin, josta syystä voitto Keski-Idän öljystä on paljon suurempi. Tämän johdosta suuret öljytrustit ovat vähentäneet tuotantoaan Yhdysvalloissa ja pyrkineet kohottamaan tuotantoa Keski-Idässä.

Yhdeksän vuoden aikana v:sta 1945 v:teen 1954 kahdeksan suurinta öljytrustia (viisi amerikkalaista ja kolme eurooppalaista) arvioidaan keränneen voittoja 5,400 miljoonaa dollaria, eli keskimäärin 600 miljoonaa dollaria vuodessa.

Suurimmat amerikkalaiset öljytrustit ovat Standard Oil of New Jersey, Standard Oil of California, Socony-Mobil Company, Gulf Oil Corporation ja Texas Company.

Neljä näistä yhteisesti omistaa surullisen kuuluisan Aramcon (joka toimii Arabiassa); kaksi niistä (Standard California ja Texas) omistavat Caltexin, jolla on 35 alayhtiötä, niiden mukana Regent Oil joka toimii Britanniassa.

Kaksi eurooppalaista trustia British Petroleum Company (ent. Anglo-Iranian Oil Co.) ja Royal Dutch Shell (jonka osakkeet on jaettu tasan brittiläisten ja hollantilaisten kesken). Tämän lisäksi on ranskalainen öljytrusti Compagnie Francaise des Petroles.

Viidellä näillä trusteilla, kahdella brittiläisellä. kahdella amerikkalaisella ja yhdellä ranskalaisella, on Iraq Petroleum Companyn osakkeita, joista 47.5 prosenttia omistaa kaksi brittiläistä öljytrustia, 23.75 prosenttia amerikkalaiset öljytrustit, 23.75 prosenttia ranskalainen trusti ja 5 prosenttia Gulbenkian öljy-yhtiö. Keski-Idässä toimivien öljytrustien voitot ovat v. 1954 jälkeen nopeasti nousseet. Niiden voitot nousivat 1,000 miljoonaan dollariin 1955, jonka jälkeen vuosina 1956 ja 1957 laskivat vähän Suezin kriisin takia, mutta 1,000 miljoonan dollarin voitto on näkyvissä v. 1958.

Standard Oilin (New Jerseyn) vuositulot 1957 olivat 800 miljoonaa dollaria, Socony Mobilin 220 miljoonaa dollaria ja Shell Oilin 135 miljoonaa dollaria. V. 1958 ensimmäisen neljänneksen aikana olivat Royal Dutchin tulot 102 miljoonaa dollaria. jonka johdosta sen johtokunnan puheenjohtaja sanoi:

"On merkillinen saavutus läpäistä vakava talouspula ja kuitenkin ansaita lähes 432 miljoonaa dollaria vastaavan vuositulon." — Financial Times, toukok. 31 pnä 1958.

Viime vuoden aikana öljyä tuottavat arabialaismaat ovat painostaneet suurempaa osuutta öljystä.

Tavallisesti on osuus jaettu 50—50 perustalla. Iran teki sopimuksen Italian valtoon öljy-yhtiö ENI/AGIP:n kanssa Iranin hallituksen saadessa sen mukaan 75 prosenttia puhtaasta tulosta.

Irakin vallankumouksen edellä neuvoteltiin ja maan entinen hallitus vaati suurempaa osuutta öljystä. Sopimusta ei kuitenkaan saatu aikaan. Siitä syystä on mahdollista, että Irakin uusi tasavallan hallitus, samalla kun se lupaa antaa öljyn virrata, samaan aikaan se vaatii suurempaa osuutta öljystä.

On väitetty, että Irakin saaman öljyosuuden johdosta on viime vuosina Irakin elintaso huomattavasti parantunut. Tämä on todellisen tilanteen väärentämistä.

Totta on, että Irakin kehittämislautakunnan v. 1952 tekemän suunnitelman mukaan varattiin maan kehittämiseksi $270.000,000, mutta neljännen vuoden kuluttua vain kolmasosa sitä oli kulutettu ja sekin keinokastelua ja tulvakontrollia varten.

V. 1956 myönnettiin maan kehitystöihin kuuden vuoden ajaksi $1,350.000,000. Yksi kolmannesta tästä käytetään patojen rakentamiseen, 2.8 prosenttia maatalouteen, 2 prosenttia terveydenhuoltoon ja 1.3 prosenttia koululaitoksiin.

Toisin sanoen, nämä yleiset varat kulutetaan pääasiassa yksityisten suurmaanomistajain hyväksi vaikka he eivät maksa omaisuudestaan edes veroja.

Nämä varat eivät hyödyttäneet pientalonpoikia, jotka edelleenkin elävät nälässä ja kurjuudessa.

Samaan aikaan kun Irakin kansa elää suunnattomassa köyhyydessä kulutettiin $27,000,000 palatsin rakentamiseksi menneelle kuningas Feisalille ja hänen suunnittelemalle morsiammelleen eikä vähempää kuin $135,000 hänen palatsinsa puutarhan suihkukaivoihin.

Verratkaa tätä niihin olosuhteisiin joissa talonpojat — suurin osa Irakin 6,000,000 asukkaasta — ja työväenluokka elävät.

Irakin talonpojan vuositulot ovat keskimäärin $20. Työläisten viikkopalkka vaihtelee $2.70—$3.50 välillä teollisuuslaitoksissa ja hyvät ammattityömiehet saavat viikossa $4.00—$5.00 välillä.

Sitten 1939 on elinkustannukset viisikertaistuneet. Luku- ja kirjoitustaitamattomuus on miesten keskuudessa 80 ja naisten keskuudessa 90 prosenttia.

Vajaa 20 prosenttia lapsista käy koulua. Kutakin 6,000 asukasta kohti on yksi lääkäri. 500,000 kohti hammaslääkäri ja 300,000 kohti sairaanhoitaja.

Ei ole olemassa minkäänlaista yhteiskunnallista turvaa, ei työttömyysvakuutusta, terveyspalvelua, vanhuuden eläkettä paitsi rajoitetulle hallitusvirkailijoille.

Ei ole ihme jos irakilaiset ovat monta kertaa kapinoineet sitten 1920, jolloin heidän vallankumouksensa kansallisen itsenäisyyden puolesta tukahdutettiin brittiläisten joukkojen avulla.

Tällä kerralla he olivat voitokkaita.

DEMOKRAATTI SUOMI USA:N POLITIIKKAA

"Suuri virhe on se, että kaikki epäonnistumiset pannaan kommunistien syyksi"

Washington. — Muuan USAn johtavista demokrateista, senaattori William Fulbright, joka on senaatin ulkoasiainvaliokunnan johtavia jäseniä, on suunnannut ankaraa arvostelua presidentti Eisenhowerin ulkopolitiikkaa kohtaan.

Fulbright leimasi elok. 6 pnä antamassaan lausunnossa presidentin harjoittaman ulkopolitiikan tehottomaksi ja väärään suuntaan pyrkiväksi. Hänen mielipiteensä mukaan USA on joutunut tällaisen politiikan johdosta perikadon partaalle.

Varoittavina esimerkkeinä senaattori mainitsi NL:n onnistuneet sputnikit, varapresidentti Nixonin Etelä-Amerikan matkalla saaman vihamielisen vastaanoton sekä Irakin valtiokaappauksen. Kaikki nämä tapahtumat aiheuttivat levottomuutta hallituspiireissä ja koko maassa, mutta ennen pitkää asioihin suhtauduttiin välinpitämättömyydellä ja totuutta ei tahdottu katsoa silmiin. Hän lausui ja jatkoi, että suurin virhe minkä amerikkalaiset voivat tehdä, on panna kommunistien syyksi kaikki se, mikä tavalla tai toisella epäonnistuu.

Fulbrightin mielipiteen mukaan USA:n on selvästi päätettävä, minkä asenteen se aikoo omaksua arabivaltioihin nähden.

USA:n on autettava näitä maita taloudellisesti niiden elintason kohottamiseksi ja tehtävä aloite arabimaiden alueiden neutralisoimiseksi, jotta tulevaisuudessa voitaisiin välttää aseelliset yhteenotot. USA:n Keski-Idän politiikka tarvitsee kunnollisen kasvojenpesun. Fulbright totesi.

PÄIVÄN PAKINA

Eräs "yleinen mielipide"

Gallupäänestys (koeäänestys) on usein käytetty Canadassakin ja osuu se joskus oikeaankin, mutta melkein aina se antaa sellaisen tuloksen kuin sen toimittajat haluavat. Se kun tavallisesti järjestetään horjuvien ohjaamiseksi enemmistön kannalle. Seuraavassa esittelemme mitä Suomen KU:n Tutka Gallupista kirjoittaa.

* * *

Niinkutsuttu "gallupointi" alkaa olla jo meidänkin maassamme — onneksi — riittävän tunnettu. Tarkoitamme tietenkin tuota mielipidetiedustelua, jonka puitteissa valitaan koko Suomea muka poliittisessa, taloudellisessa ja kaikissa mahdollisissa suhteissa vastaava "Pienois-Suomi", joukko valittuja persoonia, joille sitten esitetään milloin minkinlaisia kysymyksiä. Ao. haastattelufirma pyrkii sitten esittelemän näiden haastattelujen tulokset kuin ainakin yleispätevänä "yleisenä mielipiteenä", ja kun tämä meikäläinen firma on kovin porvarillinen laitos, niin gallup-tulokset ovat tietenkin sen mukaisia. Voisipa melkein sanoa, että yrittävätpä kapitalistit saada aikaan sitten Suur- tai Pienois-Suomea, aina syntyy yhtä epäpätevää jälkeä.

Tämä ei tietenkään ole yksinomaan suomalaisen gallupoinnin vika. Myös Gallupin emämaassa, Yhdysvalloissa, on systeemi iskenyt useammin kuin kerran kätensä kyynärpäätä myöten johonkin pehmeään pyrkiessään kertomaan, mikä on yleinen mielipide. On nimittäin niin, että jos kysytään, käyttääkö perheenemäntä pyykkiä pestessään mieluummin pesupulveria ja vettä kuin pelkkää vettä, niin gallupointi antaa kylläkin oikean vastauksen. Tästä amerikkalaiset gallup-äijät vetivät kuitenkin sen johtopäätöksen, että he voisivat myös muodostaa yleistä mielipidettä. Niinpä mm. Rooseveltiä valittaessa Gallup "osoitti" ennen vaaleja, että reippaasti yli puolet USA:n kansasta oli jyrkästi hänen presidentiksi valitsemistaan vastaan. Mutta kuinka ollakaan — vaalit osoittivat kuitenkin aivan päinvastaista, ja niin valui koko gallup-huijaus hiekkaan.

Tätä meidän suomalaista gallupfirmaamme on hoideltu jonkinverran varovaisemmin, varsinkin sisäpoliittisten kiertohaastattelujen ollessa kysymyksessä; sitä, että "Pienois-Suomi" veikkasi ennen vaaleja uuden eduskunnan voimasuhteet päin Prinkkalaa, ei firmalle juuri voi laskea syyksi, kun ammattipoliitikotkin iskivät radioennustuksissaan — Ennettä lukuunottamatta — sotakirveitään kiveen, että kipinät sinkoilivat. Mutta yhtäkaikki tuo sama pyrkimys muodostaa yleistä mielipidettä ei ole outo meilläkään. Myös meillä pyritään gallupin avulla antamaan yleisölle monissa kysymyksissä totuudesta poikkeava kuva yleisestä mielipiteestä—ja siten ohjaamaan horjahtelevat yksilöt muka enemmistön kannalle.

Mutta sattuu se vahinko viisaallekin, saati sitten . . . Toisinaan jossakin aivan viattomassa ja epäpoliittisessa galluphaastattelussa saattaa käydä ilmi, millainen on todellisuudessa kokoonpanoltaan se "Pienois-Suomi", jonka kuulemma pitäisi edustaa meidän kaikkien mielipidettä. Tuorein lipsahdus on erinomaisen valaiseva. Haastatelluilta kysyttiin nimittäin, olivatko avaruuslennot toivottavia vaiko ei.

"Pienois-Suomen" maatalousväestö on kuulemma avaruuslentoja pitänyt toivottavina vain 30 %, mutta 55 % on kähissyt vastalauseensa moisia yrityksiä kohtaan. "Keskuspaikkojen työväestö" on — gallupin mukaan — vieläkin pimeämpää porukkaa, sillä avaruuslennot on hyväksynyt vain 28 %, mutta vastaan on ollut sama määrä kuin maatalousväestönkin keskuudessa, eli 55 %. Ainoa ryhmä, jossa enemmistö — 55 % — on suhtautunut avaruuslentoihin myönteisesti, on tietenkin "keskiluokka ja johtava ryhmä", mutta heistäkin on 37 % nostanut koipeaan koko avaruuslentoajatukselle. Loppuosat eivät ole osanneet sanoa sitä eikä tätä, ja "ei vastausta"-ryhmässä johtaa "keskuspaikkojen työväestö", joka näinollen nähtävästikin herkimmin työntää sormen suuhunsa kysymyksiä kuullessaan . . .?!

Jos meidän siis olisi uskominen gallupia, uskoisi suuri osa kansaamme esim., ett. Columbuksen löytö oli hullun yritys ja että kehityksen pyörää käy päinsä väänttää taaksepäin ja että tieteen edistysaskeleet ovatkin taka-askeleita. Mutta kun me ilman mitään gallupointeja sentään tiedämme, että suomalaisten valtavalla enemmistöllä ei ole mitään tieteen edistysaskeleita vastaan, vaan päinvastoin, niin voimme vetää ristit koko tällaisen gallupin ylitse.

Kannattaa muistaa, että tämä sama tunkkainen ja taantumuksellinen "Pienois-Suomi" vastaa muihinkin Gallup-haastatteluihin. Joten ne — ensim. politiikkaa sivutessaan — edustavat yhtä vähän edistystä ja Suomen kansaa kuin tässäkin, sinänsä toisarvoisessa kysymyksessä.

* * *

Kuten lukija on varmaan huomannut suoritetaan gallupointia Suomessa samoissa tarkoituksissa ja samoilla tavoilla kuin täälläkin, joten sopii myöskin tehdä samat johtopäätelmät. — Avustaja.

SITÄ JA TÄTÄ

HUONOA SEURAA

Mies oli haastettu oikeuden eteen syytettynä rattijuoppoudesta. Tuomari tiedusteli ankarana, mikä oli ollut syynä hänen lankeemukseensa?

— Niin, katsokaas, herra tuomari, satuin joutumaan huonoon seuraan.

— Huonoon seuraanko?

— Juu, olimme neljään mieheen saaneet pullon konjakkia, ja sitten selvisikin, että muut kolme olivat raittiusihmisiä.

YKSIMIELISIÄ

"Oletko koskaan ollut yksimielinen vaimosi kanssa mistään asiasta?"

"Kyllä, kerran. Kun tupamme syttyi palamaan yritimme päästä ulos etuoven kautta samaan aikaan."

TAKUU

— Ainoastaan yksi ajatus saa mieleni levottomaksi, sanoi sulhanen. Miten kykenen aina jatkuvasti tekemään sinut onnelliseksi?

— Ole huoletta, sanoi morsian. Minä kyllä muistutan sinua.

Crosbylle syntyi poika

Los Angeles. — Hyvin tunnettu laulaja ja näyttelijä Bing Crosby kuljetti vaimonsa sairaalaan varhain viime lauantaina ja pian sen jälkeen mrs. Crosby synnytti pojan.

Crosby meni avioliittoon nykyisen 24-vuotiaan vaimonsa kanssa viime lokakuussa. Hän on itse 54 ja entisestä avioliitosta hänellä on 4 poikaa.

Scandinavians Plan Beach Party

Vancouver. — The Scandinavian Central committee will hold a beach-party on Auguts 31 at 2:00 p.m. at Kitsilano Beach. All those people who took part in the Summer Festival work are welcome and may bring their friends with them.

Free hot dogs and pop will be available to the young folk and to those who were not able to attend the supper and dance that was held on July 18 th at the Swedish Hall. Those people that did attend the dance will be asked to pay a small sum for refreshments.

The main idea of the affair is to get out a large number of the younger generations and to aquaint them with the principales and activities of the Central Committee and the organiations which belong to it.

Swiming lessons and a short programme are also being planned.

Anyone who wishes to get a ride to the beach can do so by going to the Clinton Hall, the Swedish Hall or the Hastings Auditorium before 2:00 p.m.

The Date is Sunday August 31st. The time 2:00 p.m. and the place Kitsilano Beach. For more information on The Scandinavian Central committee beach- party call Henry Lahti at Ha. 7014y or contact your Central committee delegate.

—H.

Mailin maailmantilaston kärki

Mailin juoksun maailmantilaston kärki on nyt seuraava:

3.54,5	Herb Elliot, Australia	1958
3.55,9	Merv Lincoln, Austr.	1958
3.57,2	Derek Ibbotson, Englanti	1957
3.57,5	Ronnie Delaney, Irlanti	1958
3.57,5	M. Halberg, Uusi Seel.	1958
3.58,0	John Landy, Australia	1954
3.58,5	Dan Waern, Ruotsi	1957
3.58,6	J. Bailey, Australia	1956
3.58,6	Albert Thomas, Austr.	1958
3.58,7	D. Bowden, USA	1957
3.58,8	R. Bannister, Englanti	1954
3.58,9	R. Moens, Belgia	1957
3.59,0	L. Tabori, Unkari	1955
3.59,0	I. Rozsavölgyi, Unkari	1956
3.59,1	G. Nielsen, Tanska	1956
3.59,1	S. Jungwirth, T-slovakia	1957
3.59,1	O. Vuorisalo, Suomi	1957
3.59,3	K. Wood, Englanti	1957
3.59,8	C. Chataway, Englanti	1955
3.59,8	B. Hewson, Englanti	1955

KIITOS

Se päivä oli sellainen päivä, mikä herkisti mielen, eikä unhoitu milloinkaan. — Pyydän anteeksi, että en kunnioittanut suurta työtänne ja vaivaanne läsnäololla. Kiitos ruusuista Anneille ja syntymäpäiväonnittelusta pastori Murrolle. Teitä kaikkia sydämellisesti kiittäen.

FANNY RISTIMÄKI

206 Balsam St. S. Timmins

Täten saan surulla ilmoittaa, että rakas vaimoni ja Elnan hellä äiti

HELMI SUSANNA MÄKI

(o.s. Löfberg)

nukkui kuolonuneen Kirkland Laken sairaalassa, verenvuotoon aivoissa, neljän päivän sairastamisen jälkeen, elokuun 3 päivänä 1958.

Vainaja oli syntynyt Suomessa, Ylistarossa, lokakuun 13 päivänä 1904, ollen kuollessaan 54 vuoden ikäinen.

Lähinnä suremaan jäivät minä hänen miehensä ja yksi tytär Elna (mrs. (Dr.) Boris Nickoloff) sekä tyttären tytär Brenda. Kaksi veljeä Reino Löfberg perheineen Torontossa ja Toivo perheineen Suomessa, kaksi siskoa Jenny Lehtisalo ja Fanni Latva-aho Suomessa.

Hautajaiset toimitettiin elokuun 6 päivänä, suuren ystäväjoukon ollessa saattamassa, Kirkland Laken hautausmaahan...

Tyynesti kärsit tuskat, vaivat,
hiljaa sydän raukesi.
Menit sinne miss' on rauha,
missä loppui tuskasi.
Lepää rauhassa, muistosi elää.

Puolisosi Jussi Mäki.

Oi miksi äiti näin varhain poistuit?
olisin hoitoas vielä tarvinnut,
neuvosi jotka mulle eläissäsi annoit
apunani ovat elon matkallani.

Tyttäresi Elna, Boris ja Brenda Nickoloff.

KIITOS

Sydämellinen kiitos ihanista kukista sekä sähkeistä joilla muistitte Helmiä hänen viimeisellä matkallaan.

Kiitos kantajille ja kaikille jotka ottivat osaa meidän suruumme.

ELNA JA JUSSI

37 McCamus Ave., Kirkland Lake, Ont

CLUB news

Open or Closed Meets

Following the recent Sports and Music Festival in the Lakehead, the Finnish Canadian Amateur Sports Federation held its annual convention. We have attended many of these meetings over the last few years, but we were not along this year. We have always found the meetings interesting, because there are always a number of important matters that promote a lively discussion.

And the meetings are very important, because all the major decisions of the Federation have to be made at the annual conventions and the executive committee is only authorized to carry out the decisions and look after the day to day matters of the Federation.

For many years the proposal to combine the sports festival with the music festival was energetically and hotly debated and finally three years ago it was decided to experiment with a combined festival. Two combined festivals have now been held and it would seem that they have been very successful and are here to stay. Therefore, that question has no longer required much time at the annual convention.

But now we have another matter before us. At the last convention it was suggested that the Federation championship sports meet, which is held at the Sports and Music Festival, should be held as an open meet with everybody welcome to compete, but that the championship medals would only be awarded to Federation members. Other medals would be open to all participants.

Perhaps, the main reason that this proposal has come forward is because participation in the championship meet has dropped somewhat in the last few years, although there was still a substantial number of competitors at Port Arthur. It is a knotty question in many ways and no wonder it couldn't be settled at the Port Arthur meeting. The meeting instructed the executive to prepare a statement on all the pros and cons and send it out to the clubs so that the matter can be settled before the year is over.

Promoters of the open plan have explained that it will make our meets bigger, results will be better and we'll be working closer with other sports clubs.

The ones opposed to the plan are afraid that there would be too many athletes participating to run the meet in two days and that many of our present active athletes would stop competing because the competition would be so stiff there wouldn't be much hope of getting in on the spoils. Some others have simply pointed out that even now the meet is open to all athletes providing they join one of our clubs. That would be a nice solution, but it seem there are many budding athletes who prefer to stay with their own clubs much the same as our athletes prefer to stay in our clubs.

As we mentioned, this matter will be before all the clubs for discussion in the near future and we would suggest that you examine it carefully and decide which system would be the best.

BEHIND THE SCENES AT THE FESTIVAL

Port Arthur. — Now that it's all over, (the festival I mean) and your befuddled reporter has had a chance to gother his thoughts on the usual broadcast band, I will try to give credit to some great performers during our Festival.

First of all thanks go to the kitchen staff, which during the two days served the public without getting a chance to enjoy themselves. These women came from the city and our farming communities and they volunteered to help during the Festival. Also the committee in charge of lodging our guests deserves thanks for the way they got all the guests dispatched to their lodgings.

I would like to say thanks to one of our out of town helpers, namely Henry Huhtanen, who handled the announcing over the P. A. system Saturday and Sunday morning. The job was very well done and we hope to hear you on the same job again.

Next I would like to thank all the athletes who took part for being on the spot when called, thereby making it possible to run the sports events through so efficiently. Also while on this subject, thanks goes to all the officials who helped to make the meet a success.

Finally, thanks to the choirs and solo performers who entertained the huge crowds with their well rehearsed numbers during the two days. Many hours of rehearsal have been spent to achieve such high level performances as we heard from these performers.

No we have another year ahead to prepare for the next Festival. Let's all start working to make it as big a succes as this one was. I hope all the club reporters sharpen their pencils and fill the youth section with news of your club activities during the coming season. — AW.

Juhliin lähteville vancouverilaisille

Haluamme kiinnittää Websters Cornersiin järjestettäviin kesäjuhliin lähtevien vancouverilaisten huomion siihen, että edestakainen bussikyyti Vancouverista Websters Cornersiin maksaa ainoastaan $1.00 eikä $1.25 kuten edellisessä uutisessa mainittiin. Bussit lähtevät Clinton haalilta 24 pnä kello 11 ap.

Canadan melojat Tshekkoslovakiaan

Montreal. — Viime viikon perjantaina lähti 5 canadalaista melojaa lentämällä kohti Prahaa, missä he tulevat osallistumaan elokuun 14—17 pnä pidettäviin kanoottikilpailuihin.

Nämä kilpailut ovat melonnan maailmanmestaruuskilpailut, ja osallistuvat canadalaiset melojat niihin omalla kustannuksellaan, paitsi mikäli saavat avustusta omilta paikkakunniltaan.

Melojista on kolme Quebecista ja kaksi Sudburysta.

Halberg ravasi parhaimman ajan neljällä maililla

Dublin. — Uusseelantilainen Murray Halberg juoksi maailman parhaan ajan 18.22,6 neljän Englannin mailin matkalla elok. 8 pnä järjestetyissä yleisurheilukilpailuissa Santryn stadionilla Dublinissa. Edellinen paras tulos oli englantilaisen Gordon Pirien v. 1953 saavuttama 18.35,3.

Itä-Saksan kvartetti pisteli ME:n

Berliini. — Itä-Saksan maalerijoukkue Siegfried Valentin, Helfried Reinnagel, Siegfried Herrman ja Klaus Richtzenhain saavutti lauantaina Poznanissa järjestetyissä yleisurheilukilpailuissa uuden maailmanennätyksen 4 x 1.500 m viestissä. Kvartetin ajaksi merkittiin 15.11,4.

Entinen ennätys oli Unkarilla vuodelta 1955 ja se oli 3,4 sekuntia heikompi.

Norja--Romania ottelun voitti Norja 109--103

Oslo. — Elok. 7 ja 8 pnä suoritettettiin Norja—Romania yleisurheilumaaottelu Oslon Bisletillä. Ottelun voitti Norja pistein 109—103 ja saavutettiin siinä joitakin erinomaisia tuloksia. Seuraavassa joitakin parhaimpia:

Moukari: Rasoanescu, R 61.06. 400 m aidat: Savel, R 53,2. 1.500 m: Lundh, N. 3.43,1 (Norjan ennätys), Hamarsland, N. 3.43,4. 200 m: Nilsen, N. 21,1 (Uusi Norjan ennätys).

10,000 metrin juoksun voitti Romanian Gregescu uudella Romanian ennätysajalla 29.57,0. Norjan Torgeorsen oli toinen ajan ollessa 29.50,4.

4x400 metrin viestin voitti Romania ajalla 3.13,7. Norjan aika 3.15,2.

Brasilialainen ui kanaalin yli

Dover. — Brasilialainen Abilo Couto on ensimmäinen henkilö, joka kuluvan kesän aikana on uinut Englannin kanaalin yli.

Hän aloitti uintinsa Ranskasta, Cap Gris Neista sunnuntaina ja saapui Doveriin maanantaina, uituaan 12 tuntia 45 minuuttia.

Couto on aikaisemmin tehnyt neljä epäonnistunutta yritystä uida kanaalin yli.

Matti Yrjölä 16.44

Helsinki. — Etelä-Pohjanmaan, Hämeen ja Varsinais-Suomen välisissä kilpailuissa viime lauantaina työnsi Matti Yrjölä kuulaa 16.44.

Haamumaili näyttää saavuttamattomalta nykykuntoiselle Olavi-kolmikolle

Helsinki. — Pahasti Dublinin haamumailin varjoon jäi Naantalin elok. 7 p:n mailin juoksu huolimatta siitä, että mukana olivat kaikki kolme kuulua Olavia ja kokenut "vetäjä" Pertti Eräkare. Tällä kertaa selviytyi Olavi Salsola voittajaksi, joskin vasta vaiheikkaan ja raivoisan kiritaistelun päätteeksi. Naantalin oma mies Olavi Vuorisalo ei vieläkään saanut tilaisuutta voittaa kotiradallaan. Salsolalle ja Vuorisalolle merkittiin sama aika 4.02,4, joka on täsmälleen sama kuin Vuorisalon tlistaina Turussa juoksema. Kolmas Olavi, Kaipolan Salonen, jäi kolmanneksi ja voittajista puoli sekuntia.

3.000 m:llä Espanjan Thomas Barris juoksi ajan 8.13,8, joka on uusi Espanjan ennätys. Simo Saloranta oli toinen ajalla 8.21,2. Neljänneksi sijoittui Italialainen Pietro Piutti tuloksella 8.24,8, joka on uusi Italian ennätys.

Muista tuloksista voidaan mainita Voitto Hellstenin 400 m 48,9.

Maililla lähti viisimiehistä joukkoa johtamaan Turun Rosenberg, joka veti 400 m ajassa 58,0 ja 800 m 1.59,4. Muut seurasivat häntä järjestyksessä, Eräkare, Vuorisalo, Salonen ja Salsola. Työnsä tehtyään Rosenberg keskeytti ja Eräkare siirtyi suunnitelmien mukaisesti kärkeen. 1.000 m:n väliaika oli 3.02,0. Ennen viimeisen kierroksen alkua Vuorisalo ryntäsi johtoon ja nykäisi pienehkön raon, jota Salsola lähti viimatusti kuroman umpeen. Loppusuoralla Salsola pääsi aluksi hivuttautumaan Vuorisalon rinnalle ja hieman ohikin, mutta suoran puolivälissä naantalilainen kiristi uudelleen kotiyleisön kannustaessa. Salsola jäi rinnanmitan, mutta viimeisillä metreillä hän kuitenkin onnistui heittäytymään aavistuksen verran edelle ja katkaisi maalinauhan.

KIITOKSET SUURJUHLAN AVUSTAJAJOUKOLLE

Port Arthur. — Juhlien raportterit ja kirjeenvaihtajat ovat jo kertoneet suurjuhlista jotka vietettiin täällä Port Arthurissa, niin en aio siihen paljonkaan kajota. Sanon kuitenkin, että me Port Arthurin ihmiset juhlien järjestäjinä ja isäntinä, tunsimme suurta kiitollisuutta siitä, kun kulttuuriväki kaikkialta niin suurina joukkoina oli edustettuna juhlassa ja olimme tilaisuudessa pudistamaan satojen ystävien kättä, sekä kuulimme heidän lausuvan kiitoksensa kaikesta siitä mitä taholtamme osakseen saivat.

Tällaisten suurjuhlien järjesteiy ei ole pientä työtä, mutta hyvässä toverillisessa yhteisymmärryksessä se on mahdollista ja meillä järjestäjillä vallitsi täydellinen yhteisymmärrys sekä sopusointu.

Me haluamme tuoda sydämelliset kiitoksemme kaikille, jotka niin auliisti antoivat apuaan juhlien yhteydessä. Kiitokset teille jotka avosylin otitte vastaan juhlavieraita kotiinne, ja kiitokset teillekin, jotka ette saaneet ketään luoksenne vaikka teitte sen suuren työn, että valmistitte huoneet ja vuoteet valmiiksi. Kun majoituskomitea ei tarkalleen tiennyt miten paljon huoneita tulijoille tulee varata, niin he varasivat niitä tällöin ylimääräisesti, että kaikkia ei voitukaan käyttää. Majoituskomitea kuitenkin haluaa kiittää teitä kaikkia siitä suuresta ystävyydestä, että teidän kotinne oli avoinna suurelle juhlaväelle, ohjelman esittäjille ja juhlayleisölle.

Kymmenet ja kymmenet naisten ja miesten joukot antoivat kättä kentällä, kutka keittiössä, kutka tarjoilemassa ja yleensä valvomassa juhlatoimia, juhlalippujen myynnissä, näytelmä- ja konserttilippujen myynnissä, ravintolassa, ravintolalippujen myynnissä, autojen parkkauksessa ja monissa kymmenissä eri tehtävissä. Te kaikki ansaitsette saada kiitokset, sillä jokainen osaltaan te suoritite suurta ja hyvää työtä ja olette suorittanut jo kuukausia ennen juhlia, sillä juhlien valmistelu ei ole päivän eikä viikkojen työntulos. Näidenkin juhlen valmistelu vaati aikaa kokonaisen vuoden. Olimme pakoitetut rakentamaan uutta rakennusta sinne Iskun puistoon, sillä muuten ei meillä olisi ollut mahdollisuus kestitä ja antaa hyvää palevlusta juhlivalle monituhat lukuiselle joukolle. Monet talkoot siellä pidettiin ja monikymmen lukuisina joukkoina sinne kokoonnuttiin tekemään työtä, siksipä halutaankin täten tuoda suuret kiitokset teille kaikille väsymättömille työn muurahaisille.

Allekirjoittaneella ei ollut paljon aikaa seurata kenttäjuhlien menon mutta näin ainakin sen suuren ja kauniin juhlaparaatin. Siinä oli pienistä palleroista keski-ikään saapunutta joukkoa, uljaita nuoria poikia ja tyttöjä, kaikki puettuna värikkäisiin pukuihinsa. Ai kuinka se oli mielestäni ylevää! Ihan kyynel ilosta oli tipahtaa silmänurkkaan. Kaikki kävi kuin olisi sitä yhdessä joukkona jo kuukausia harjoitettu. Sitten illalla yli tuhatlukuinen yleisöjoukko konserttisalissa seurasi ohjelman esittäjien ripeää meininkiä. Ei mitään viivytyksiä vaan jatkuvana lankana lipui näyttämölle joukko toisensa perään — yhä parempaa ja parempaa katsomista.

Toivotaan vain innostusta edelleenkin ja että ensi vuonna missä juhlat vietetäänkin, olisi ne vieläkin ehommat ja vieläkin suuremmat sekä erikoisesti, että enempi vielä saataisiin mukaan nuorta väkeä, sillä nuorison on tulevaisuus. Teihin nuoret tähtää meidän vanhemman kulttuuriväen katseet. — TAS.

Kansainvälinen saunaliitto on nyt perustettu

Helsinki. — Täällä viime viikon lopulla päättyneessä kansainvälisessä saunakongressissa päätettiin perustaa kansainvälinen saunaliitto. Liitolle hyväksyttiin säännöt ja sen puheenjohtajaksi valittiin prof. K. F. Hirvisalo.

Kansainvälistä saunajärjestöä koskeva päätös tehtiin jo keväällä liiton tulevassa kotipaikassa Bielefeldissa, Länsi-Saksassa. Nyt saatettiin asia lopulliseen ratkaisuun.

TIETEEN HÄTÄHUUTO ATOMIKOKEITA VASTAAN

Mitä pienimmät säteilymäärät voivat turmella tulevat ihmiset monien sukupolvien ajaksi

New York. — YK:n yleiskokouksen tieteellinen valiokunta varoitti sunnuntaina aliarvioimasta radioaktiivisen säteilyn vahingollisia vaikutuksia ja esitti mielipiteenään, että olisi hyödyksi koko ihmiskunnalle, jos ydinasekokeet lopetettaisiin.

Raportissa, joka perustuu kahden vuoden säteilytutkimuksiin, selitää 15 kansakunnan valiokunta, että ydinaseräjäytysten aikaansaama radioaktiivinen saastuminen tuo mukanaan pysyvän lisäyksen säteilyn määrässä kaikkialla maailmassa, mikä seikka merkitsee uusia ja suureksi osaksi tuntemattomia vaaroja nykyisille ja tuleville sukupolville.

Kaikki toimenpiteet, jotka pyrkivät vähentämään säteilyn vaikutusta, ovat sen vuoksi omiaan soujaamaan ihmiskunnan terveyttä, Sellaisiin toimenpiteisiin kuuluu toiselta puolen suoja säteilyvaaraa vastaan atomivoiman lääketieteellisen, teollisen ja muun rauhanomaisen käytön yhteydessä ja toiselta puolen ydinaseräjäytysten aiheuttaman saastumisen estämiseksi ympäristössä.

Yleinen johtopäätös, joka käy selvästi ilmi valiokunnan tutkimuksista on, että myös kaikkein pienimmät säteilymäärät voivat aiheuttaa vahingollisia geneettisiä ja myös somaattisia vaikutuksia. Edelleen tutkimukset osoittavat että geneettiset vaikutukset voivat kohdata koko väestöä, jos ihmisiä joutuu joukoittain säteilyn kohteeksi ennen suvunjatkamisikää tai sen aikana. Myös vähitellen tapahtuva radioaktiivisuuden kasvu, joka johtuu ydinasekokeista tai muista syistä, voi aiheuttaa vakavia haittoja suurille väestöryhmille, ennenkuin varmuudella voidaan todeta, ovatko ne syntyneet säteilyn kautta. Suuri varovaisuus on sen vuoksi välttämätöntä, koska vaikutuksia mahdollisesti voidaan aliarvioida.

Raportissa todetaan, että radioaktiivinen säteily voi aiheuttaa epämuodostumia sikiönkehityksessä. Luut tai luuytimet ovat suuremmassa vaarassa kuin kudokset sellaisten radioaktiivisten aineiden kuin Strontium-90:n tai radiumin kautta, jotka antavat aiheen leukemialle ja luukasvaimille. Jos sukupuolirauhaset joutuvat säteilylle alttiiksi, voi tapahtua muutoksia perintöaiheissa. Lapset näyttävät olevan herkempiä säteilylle kuin täysikasvuiset, sanotaan raportissa.

Valiokunta korostaa edelleen, että on hyvin tärkeätä aloittaa pian suunnitelmalliset tutkimukset, jotka voivat johtaa mutaatiomekanismin parempaan tuntemukseen ja ehkä myös mahdollisuuteen tarkkailla tätä kehitystä.

GENUINE SWEDISH IMPORTED

Piknikki aika on RY-KING aikaa

Ottakaa mukaanne paketti mureaa ja maukasta Ry-King näkileipää seuraavalle paknikillenne, yllättäen perheenne ja ystävänne. Se on terveellistä! Se on myös taloudellista!

RUOKATAVARA-KAUPPIAALTANNE NYT!

PERHEEN NUOREMMILLE

Marleen Enjoyed Her Trip to Port Arthur

Dear Setä,

How are you? I am fine. I just came home from my trip. I was not at Sylvia's or Rita's birthday party, but I've still had lots of fun this year.

Here's what I did when I was in Port Arthur. I went to the circus and saw horses and all those things that they have at a circus. I went to see the beautiful flowers on the big hill and there seemed to be hundreds of them. We went to see the high hill where you can see the whole city of Port Arthur.

When I got home i was happy to see daddy and Sylvia. I was also happy to see the haying finished and the hay stacked as neatly as hay can be put. I hope we don't have to do any more haying this year, but we might still do another field.

One night I went to chase the cows into the pasture. I was walking behind the cows when all of a sudden I got stung. I did not know where it came from, but I knew it was a hornet. It was on my leg so I killet it. Another one came on my pant leg and I hit it too. When I moved along they went back into their nest.

The next night I was following the cows again and I had forgotten about the hornets. The cows stepped on the nest and I got it again. In a second I was covered with them. Daddy came and found the nest and thought he would kill some of them. He took a stick and hit the place where he saw them and then hit another three or four times. Then he started walking slowly toward home and one of the hornets came and stung him on the arm.

My girl friend and I saw a duck on the waters of Lake Superior. He was swimming merrily among the waves as if he wasn't aware of the train going by.

When we were in Port Arthur I went to the Sports and Music Festival. I went swimming in the river at the festival park and was the water ever nice. We were staying with Mrs. Hämäläinen.

When I got home there were six little calves in the barn. There was only one when mummo an I left for Port Arthur. Two have black and white heads and the others have plain white heads.

I would like to say hello to Mary Anne Makela and I would like to thank all the people who were so nice to us in Port Arthur.

Marleen Maensivu,
Markstay, Ont.

25 ihmistä hukkui lauttalaivan mukana

Kalkutta. — Täällä tiedoitettiin maanantaina, että viime sunnuntaina upposi lauttalaiva Hooghly-joella ja 25 matkustajaa todennäköisesti hukkui. Viisi matkustajaa tiedoitetaan pelastuneen.

Voita laivoilla Leningradiin

Helsinki. — Neuvostoliiton kanssa sovitusta Suomesta kuluvan vuoden puolella vietävästä 6.000 tonnin voimäärästä on kolmen ensimmäisen vientiviikon aikana lähetetty yhteensä 1.250 tonnia. Tällä viikolla viedään ensimmäisen kerran voilasti Leningradiin laivateitse tähänastisen rautatiekuljetuksen sijasta. Tällöin lähetetään alustavien tietojen mukaan 450 tonnia.

Vienti pääsi alkuun heinäkuun kolmannella viikolla ja kuluvan kuun 2. päivään mennessä ehdittiin Valion toimesta lähettää 25.000 astiaa eli mainitut 1.250 tonnia.

Toimittajasetä juttelee

Haloo tytöt ja pojat!

Setä jo ajatteli, että tuskin kirjeitä saapuu lainkaan lapsilta tämän viikon lasten osastoon, mutta viime tingassa saapui kirje Marleenilta ja niin osastomme pääsi taas päivän valoon. Kiitos kovasti kirjeestäsi Marleen.

Marleen selostaa, että hän oli vierailemassa Port Arthurissa ja juuri pääsi takaisin hauskalta matkaltaan. Siellä ollessaan Marleen osallistui suuriin urheilu- ja laulujuhliin, jotka pidettiin Iskun puistossa kuukauden alussa ja vaikka Marleen ei juhlista paljoakaan mainitse, niin tietysti siellä oli paljon hauska mummon kanssa.

Siellä taisikin olla useita osastomme kirjeenvaihtajia ja Setä on kovin pahoillaan kun hän ei päässyt mukaan toisten kanssa juhlimaan. Toivottavasti lapset pääsivät tapaamaan toinen toisiaan, vaikka Setä ei ollutkaan mukana.

Marleenilla oli toisenlaista hauskaa kun hän joutui pellolla tekemisiin ampiaisten kanssa. Sehän kuuluu kesälysteihin ja melkein kaikki lapset joutuvat ainakin kerran kesän aikana tekemisiin niiden kanssa. Sattuuhan se, mutta plan se paranee.

Kesä on rientänyt siinä määrin, että kesälomaa on enää jäljellä vain kolmisen viikkoa. Sitten alkaa koulun käynti ja pian sen jälkeen odotamme talven tuloa. Setä kuitenkin toivoo, että kaikilla lapsilla on mahdollisimman paljon hauskaa ennenkuin kesäloma päättyy ja että kaikki lapset ovat muistaneet harrastaa urheilua ja voimistelua muun touhun ohella. — Toimittajasetä.

Ron Ayriss
FLORIST
"Kukkasovitelmamme erikoisalamme"
Puhelin HU. 5-2918
695 BAYVIEW AVENUE
(Lähellä Eglintonia)
TORONTO, ONT.

Sprucedale Motors
(Entinen Emil's Garage)
Puhelin AM. 1-6601
280 Raleigh Ave., Scarboro, TORONTO, ONT.
Avattu **AUTOJEN KORJAUSLIIKE**, jossa teemme edelleen kaikkia autoon kuuluvia korjauksia, kuten kone-, sähkö-, jarru- ja kaasuttajatöitä. Ensiluokkan työ. Tervetuloa entiset ja uudet asiakkaat!
E. KUUSELA.

Dr. Leslie Simon, L.M.C.C.
Iho- ja sukupuolitautien erikoislääkäri
288 ST. CLAIR AVE. W.
TORONTO, ONT.
Vastaanotto: 2-4 ip. ja 6-7 ip.
Kontt. WA. 1-6614, Kot. WA. 2-8015
7, 14, 21, 28

Joseph P. Thompson
HAUTAUSTOIMISTO
132 Carlton St., Toronto, Ontario
Puhelin WA. 1-3971 tai WA. 1-1793

Parkway Bakers
PUHELIN EM. 3-7676
290 Queen St. W. Toronto, Ont.
ONNI TERVO

GAY PAREE Beauty Salon
Teemme kaikkea alaan kuuluvaa työtä.
Ensiluokkainen kokemus
MRS. INGE RENTOLA
LE. 1-6301
551 A Bloor St. W. Toronto

STAR GARAGE Suomalainen Autokorjaamo, — 371 Spadina Ave., (1 katu alapuolella Gollege St.) tekee kaikki autossanne siintyvät korjaukset takuulla ja edullisimmin. Kysykää hintojamme ja tehkää aikatilauksenne, puhelin EM. 8-7573, kotiin WA. 3-6397, Toronto, Ont.

LENTOKONEELLA TAI LAIVALLA
SUOMEEN — TANSKAAN — NORJAAN — RUOTSIIN
Matkoja kaikikalle maailmassa
LENTO-, BUSSI-, JUNA- LAIVA-matkoja VAHITTAISMAKSUJA järjestetään
JOULUMATKOJA
RUOTSIN AMERIKAN LINJALLA
JOULUKUUN 4 ja 11 PNÄ
ERIKOISLAIVAMATKA SUORAAN HELSINKIIN
M.S. STOCKHOLM toukok. 7 pnä, 1959
Soittakaa tai kirjoittakaa tottunutta, varmaa palvelua varten. Yli 20 vuoden asiakaspalvelu suomalaisille ystävillemme. Lähempiä tietoja maksuista y.m. antavat Miss Pontson ja Mrs. Rosback
O. K. Johnson & Co. Limited
697 BAY ST., TORONTO 2 EMpire 6-9488

KIITOS

Haluan mitä kauneimmin kiittää sukulaisiani ja kaikkia niitä, jotka yllätyksillänne muistitte minua 65-vuotissyntymäpäiväni johdosta.

Siis oikein suuret kiitokset kalkkunapäivällisestä, kukista, lahjoista ja runsaista rahalahjoituksista.

Tulen aina kiitollisuudella muistamaan ystävällisyyttänne.

Nemegos, Ontario, elokuun 6 pnä 1958.

Sydämellisin kiitoksin

TYYNE E. MARTIN

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Vapauden johtokunnan kokous pidetään Vapauden konttorissa maanantaina tk. 18 pnä alkaen klo 7.30 illalla. Kaikkien johtokunnan jäsenien läsnäolo välttämätön.

Työn Puiston sauna avoinna joka keskiviikko, lauantai ja sunnuntai kello 1—11 i.p. Hyvät löylyt ja hyvä uimaranta.

Työn Puiston kämppiä vuokrataan halvalla. Jos Sudburyyn saapuu vierailemaan, niin ei kannata ottaa hotellihuonetta sillä kesäkämppiä vuokrataan halvemmalla hinnalla.

Hukkuneen ruumis löydettiin maanantaina

Elokuun 2 päivänä hukkuneen 22-vuotiaan Robert B. McGarvien ruumis löydettiin viime maanantaina kellumassa Ramsey-järvellä. Hänen ruumistaan on etsitty useita päiviä ilman tulosta, kunnes nyt venematkalla ollut C. P. Cyr havaitsi ruumiin kellumassa veden pinnalla ja ilmoitti asiasta maakuntapoliisille.

Vietti kesäkämpällä 106. syntymäpäiväänsä

Connistonilainen Stefan Wasulenki vietti viime keskiviikkona 106. syntymäpäiväänsä French-joella olevalla kesäkämpällä.

Hän saapui Ukrainasta Canadaan 1913 ja v. 1926 hän asettui asumaan Connistoniin. Ottamalla huomioon hänen korkean ikänsä on hän hyvässä voinnissa.

— Sanomalehdet välittävät tietoja maailman tapahtumista. Saadaksenne luotettavat tiedot, tilatkaa VAPAUS.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ
KESÄKÄMPPÄLOTTEJA JÄRVEN rannalla, 24 mailia Sudburysta. Kysykää paikan päällä C. Mäkelä, Grassy Lake tai soittakaa puh. UNion 6-2526.

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia - Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN OS. 4-4092
52 Elm St. East Sudbury

SUDBURY STEAM BATH
176 Spruce St. - Sudbury, Ontario
AVOINNA JOKA ARKIPÄIVÄ klo 12—11 ip.
Puhelin OS. 3-0102

PIONEER
KETJUSAHOJEN
MYYNTI JA PALVELU
Heino's Chain Saw Sales
Puh. 5-7725 2 Beeck St. W.
Sudbury

RAPPAUS-ja STUCCO MESTARIT
Kustannusarviot tehdään
Prosperi Plastering Co.
Puh. OS. 3-1376
154 Regent St. S. Sudbury

CITY TAXI
— ja —
LINDBERGIN AJOKOULU
Puh. OS. 3-1421
341 Ontario St. Sudbury

NAUGHTON STEAM BATH
Ojan sauna on auki keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin klo 1—10.30 ip.
HYVÄT LÖYLYT — HYVÄ UIMARANTA, PALJON TILAA
Tuokaa lapsennekin ja nauttikaa ulkoilusta. Matka 12 mailia Sudburysta.

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
Sigrid Ketola, omistaja
106 Elgin St. S. Puh. OS. 3-1590
(Bussiaseman takana) Sudbury

JACKSON & BARNARD
funeral Chapel Ambulance
SUDBURY OS. 3-3611
HAUTAUKSIA ALHAISILLA HINNOILLA
HUOLELLINEN PALVELUS

Suomalainen opettaja vierailulla Sudburyn alueella

Parhaillaan vierailee Sudburyn alueella Suomesta saapunut opettaja Martta Kasurinen joka toimii Kotitalouskorkeakoulun johtajana Järvenpäässä Suomessa.

Hän on osallistunut Yhdysvalloissa, Marylandin yliopistossa pidettyyn International Congress of Home Economicsin 9. kansainväliseen kongressiin ja senjälkeen vierailut 281 kongressiin osallistuneen kanssa Canadan eri puolilla.

Hän on vieraana Falgonbridgella serkkunsa S. Larsenin luona. He matkustavat torstaina Oweniin, Wisconsiniin, omaisiaan tapaamaan.

Hill-Clark-Francesin rakennusurakka päättyi

Elliot Lake. — Hill-Clark-Francis Ltd:n rakennusurakka 216 asuntotalon rakentamisesta Consolidated Denison Mines Ltd:lle ja Can-Met Exploration Ltd:lle päättyi viime viikon vaiheessa. Tämä urakka oli noin $15,000,000 arvoinen.

Avaimet viimeiseen ryhmään asuntorakennuksiin antoi Hill-Clark Francisin johtaja John L. McKee kaivosjohtaja John Kostiukille viime sunnuntaina.

Rakennuksista 72 on yksikerroksista, 223 puolentoista kerroksista ja 121 kaksikerroksista.

Tässä kaivoskauppalassa on nyt noin 1,500 asuntotaloa ja väkiluku on noin 20,000.

Kalastajat eivät ole aiheuttaneet metsäpaloja

Sudburyn piirin metsähoitaja W. G. Cleaveley tiedoitti viikon vaihteessa, että vaikka kalastajia on houkutellut erittäin hyvä sää kalastuspaikoille viime päivinä, niin ei kuitenkaan kalastajien taholta ole ainoatakaan metsäpaloa aiheutunut.

Canadan hallitus myynyt lakon alaiset laivat

(Jatkoa 1. sivulta)

taan Heesin tarjouksen.

Canadian National Steamships omistamaa kahdeksan matkustajalaivaa joutui lakon alaiseen asemaan heinäkuun 4 pnä viime vuonna ja sen jälkeen Seafarers International Union on jatkuvasti pitänyt yllä lakkovahtilinjojaan, vaikka upseeristo siirsi laivat Halifaxiin Monteralista. Lakko käsittää kaikkiaan 220 canadalaista merimiestä ja he ovat vaatineet palkkojen korottamista n. 50 prosentilla. Valtion omistama yhtiö oli kuitenkin tarjonnut enintään 15 prosentin korotuksen, jonka merimiehet olivat hyljänneet.

Yrittäessään saada laivat liikekannalle hallitus päätti muuttaa ne Trinidadin rekisterin alaiseksi ja hankkia merimiehet toisista maista. Seafarers International Union kuitenkin sai Vapaiden ammattijärjestöjen maailmanliiton tuen ja sen johdosta laivoihin ei saatukaan miehistöä.

Maapallon eteläosassa tavattoman kylmää

Lontoo. — Antarktiikassa olevat neuvostoliittolaiset tiedemiehet ovat selostaneet, että he ovat todenneet lämpötilan laskevan niin alhaiseksi kuin 124.24 astetta Fahrenheit nollan alapuolella.

Moskovasta tulleen radioselostuksen mukaan tämä kylmyys todettiin Sovietskaya-nimisellä havaintoasemalla viime sunnuntaina.

FARMER'S & WORKER'S
Co-Operative Stores
of Wanup Ltd:n
sääntömääräinen
puolivuosikokous
pidetään
Wanupissa, Wanupin haalilla, lauantaina, elokuun 30 päivänä 1958 klo 10 aamupäivällä.
Käsitellään sääntöjen määräämiä ja muita esille tulevia asioita.
Vapaa kahvitarjoilu kuten ennenkin.
Arvoisaa jäsenistöä pyydetään saapumaan joukolla Osuuskaupan puolivuosikokoukseen.
Wanup, Ont., heinäkuun 29 päivänä 1958.
JOHTOKUNTA.

Incon työläisten palkkavaatimus sovittelulautakunnan harkittavana

Torontosta tiedoitettiin viime tiistaina, että Incon ja Mine-Millin riitaisuuksia tutkiva sovittelulautakunta on tähän mennessä käsitellyt kumpaisenkin riitapuolen jättämiä kirjallisia selvityksiä.

Viime tiistaina sovittelulautakunta kuunteli kumpaisenkin puolen esityksiä Royal Yorkin hotellissa. Sovittelulautakunnan puheenjohtajana toimii tuomari D. C. Thomas, Mine-Millin edustajana lakimies K. S. Woodsworth ja yhtiön edustajana lakimies C. R. Bigelow. Sovittelulautakunta nimitettiin senjälkeen kun yhtiön ja union neuvottelut joutuivat umpikujaan.

Mine-Millin kirjallinen lausunto käsittää 37 sivua ja yhtiön 23 sivua.

Unio vaatii 10 prosentin palkankorotusta, joka merkitsisi sitä, että työläisten viikkoansio pysyisi jotakuinkin samana kuin ennen työviikon lyhentämistä. Union taholta on osoitettu, että jos työläisten ostokykyä vähennetään, niin sellainen on vaarana koko maan taloudelle.

Incon taholta myönnetään, että yhtiö saa edelleen voittoa, mutta sen myynnit maailman vapailla markkinoilla sikäli kuin nikkeli on kysymyksessä on laskenut 90 prosentista 54 prosenttiin. Yhtiön myynnit ovat laskeneet kuluvan vuoden ensimmäisen neljänneksen aikana kolmanneksen siitä mitä se oli vuosi aikaisemmin.

Union taholta selostetaan, että jos palkkoja korotetaan 10 prosentilla merkitsisi se yhtiölle lisämenoja $6,800,000 ja jos ottaa huomioon $3,400,000 verot, niin sittenkin yhtiö saisi $48,800,000 voittoa vuodessa.

YKn yleiskokouksessa Gromyko vaati USAn joukkojen poistamista Libanonista

(Jatkoa 1. sivulta)

nian sotajoukkojen interventiota kaikkein vaarallisempana ja ensi askel tilanteen ratkaisemiselle on niiden joukkojen poistaminen. Gromyko muistutti, että YK:n tarkkailujoukkojen raporttien mukaan mikään ulkomaa ei uhannut Libanonia, joten se oli puhtaasti Libanonin sisäinen asia. Hän palautti mieleen, että YK:n peruskirjan mukaan aseellinen interventio on oikeutettu vain siinä tapauksessa, jos aseellinen hyökkäys tapahtuu ulkomailta. Jordaniassa ja Libanonissa ei ollut todisteita sellaisesta, vakuutti Gromyko.

YK:n piireissä on kiinnitetty paljon huomiota siihen kun Gromyko vakuutti olevansa valmis tekemään muutoksia hänen edellisenä päivänä esittämään päätöslauselmaluonnokseen Keski-Idän tilanteen ratkaisemiseksi.

YK:n piireissä ollaankin toivorikkaita siitä, että jännitystilanteelle löydetään ratkaisu, koska Neuvostoliiton ja USA:n ehdotukset eivät suurestikaan eroa toinen toisistaan.

Ylimääräinen istunto jatkuu tänään alkaen kello 10.30 aamulla ja istunnon arvellaan kestävän mahdollisesti kaksi viikkoa.

NEUVOSTOLIITON PÄÄTÖSLAUSELMA

Neuvostoliiton toimesta esitettiin tiistai-iltana YK:n yleiskokouksen ylimääräisen istunnon käsiteltäväksi uusi päätöslauselmaluonnos Keski-Idän kriisitilanteen ratkaisemiseksi.

Kaikissa piireissä Neuvostoliiton ehdotusta pidettiin ihmeellisen maltillisena ja useimpien maiden edustajat ovat ilmaisseet toiveita, että mahdollisesti päätöslauselman maltillisen sävyn johdosta yleiskokous löytää ratkaisun Keski-Idän kriisille.

Sinäänsä luonnosta kuitenkin pidetään kelpaamattomana Britannialle ja USA:lle, koska nämä maat ovat vakuuttaneet olevansa valmiita poistamaan joukkonsa Libanonista ja Jordaniasta omien suunnitelmiensa mukaisesti, mutta ei toisten saneleman menetelmän mukaisesti.

Neuvostoliiton ulkoministeri Andrei Gromykon esittämässä luonnoksessa sanotaan seuraavasti:

"Huomioiden välttämättömyyden hyväksyä hetikohtaisia menetelmiä jännitystilanteen lieventämiseksi Lähi- ja Keski-Idässä kansainvälisen rauhan etujen mukaisesti, yleiskokous,

"Kehoittaa Yhdysvaltain ja Britannian hallituksia ilman viivytyksiä poistamaan sotajoukkonsa Libanonin ja Jordanian alueilta.

"Ohjata YK:n yleissihteerin vahvistamaan YK:n tarkkailijajoukkueetta Libanonissa sen suunnitelman mukaisesti, jonka YK:n Libanonissa olevat tarkkailijat esittävät toisessa raportissaan ja lähettämään tarkkailijajoukkueita Jordaniaan tarkoituksella valvoa Amerikkalaisten ja Britannian joukkojen poistamista Libanonista ja Jordaniasta ja valvoa tilannetta näiden maiden rajoilla."

Washingtonissa ja Lontoossa yleensä kannatettiin YK:n tarkkailijain esittämää toista raporttia, mihin Neuvostoliiton luonnoksessa viitataan, sillä siinä kehoitetaan laajentamaan tarkkailijain joukkueetta Libanonissa. USA:n ja Britannian kuitenkin odotetaan pitävän tiukasti kiinni väitöksestään, että he lähettivät asejoukkojaan näihin maihin vain sen johdosta kun he saivat kutsun niiden maiden hallituksilta.

Canadan edustajana YK:n ylimääräisessä kokouksessa toimii ulkoministeri Sidney Smith ja Neuvostoliiton päätöslauselmaluonnoksen johdosta hän on lausunut: "Haluan kolmeen neljään kertaan tarkastaa tämän ennenkuin voin olla varma mitä sen sisältö merkitsee".

Täällä ollaan kuitenkin sitä mieltä, että Canada voisi kannattaa luonnosta, jos siihen tehdään joitakin muutoksia, koska se ainakin osittain seuraa YK:n yleissihteeri Hammarskjöldin viime perjantaina tekemää ehdotusta Keski-Idän kriisin ratkaisemiseksi.

YK:n piireissä pantiin merkille Hammarskjöldin esityksessä suunnitelma, jossa on viisi kohtaa Keski-Idän pulman ratkaisemiseksi. Hammarskjöld suositteli:

1) Libanonissa olevien YK:n huomioitsijoiden toiminnan jatkuvaa kehittämistä.

2) Erikoisia toimenpiteitä Jordanian suhteen ja aselepovalvontajärjestelmän vahvistamista.

3) Uudistettua vakuutusta arabivaltioiden taholta arabiliiton periaatteiden noudattamisesta, että valtiot kunnioittavat toistensa alueellista koskemattomuutta ja suvereenisuutta sekä ovat yhteistoiminnassa kaikkien parhaaksi.

4) Taloudellista ja teknillistä apua Keski-Idälle YK:n välityksellä.

5) Ymmärtämystä arabikansojen pulmia ja pyrkimyksiä kohtaan sekä takuita siitä, että ne voivat järjestää omat asiansa jokaisen yksityisen kansakunnan ja koko alueen parhaaksi.

Tämän jättiläismäisen 220 jalkaa korkean ja 6,000 tonnia painavan kaivinkoneen rakentaminen otti kaksi ja puoli vuotta. Kuvassamme nähdään kun sitä siirretään omalla monitelallisella traktorilla Duerwisista, Saksassa, kivihiilikaivantoon.

Komea maakotka joutui miesten saaliiksi

Kemi. — Viime viikolla tapasivat Paloniemen veljekset Pernun ja Perä-Posion välisellä maantiellä suuren maakotkan. Kotkan siipi oli loukkaantunut ja epätoivoisista yrityksistään huolimatta se ei päässyt lentoon.

Kotkan siipien väli oli kaksi metriä.

Suomen edustaja YK:n yleiskokouksessa

Helsinki. — Suomen edustajana viikon vaihteessa alkaneessa YK:n yleiskokouksen istunnossa tulee olemaan G. A. Gripenberg, Suomen pysyvä edustaja YK:ssa.

N-liitto ja Englanti vaihtavat opettajia

Lontoo. — Kaksikymmentä venäläistä englanninkielen opettajaa, joista miehiä seitsemän, saapui äskettäin Edinburghiin kuukauden oleskelua varten Englannissa. Vierailu tapahtuu British Councilin "neuvostosuhteiden komitean" ja NLn opetusviranomaisten järjestämän suunnitelman puitteissa. Heinäkuun 21 pnä matkusti brittiläinen opettajaryhmä — 27 miestä ja 3 naista — Venäjälle viipyäkseen siellä kuukauden verran. Venäläiset opettajat osallistuvat ensin Edinburghissa ja sitten St. Andrewsissa järjestettävään kesäseminaariin.

CANADAN LIIKEMIESTEN N-LIITON MATKASTA VALMISTETTU FILMI

Kirj. Victor Belikov

Ryhmä canadalaisia liikemiehiä, jotka vierailivat Neuvostoliitossa kuluvan vuoden toukokuussa, vieraili Moskovassa, Leningradissa, Stalingradissa sekä toisissa kaupungeissa. Moskovan Keskusfilmistudion kameramiehet filmasivat heidän matkansa. Tämä dokumentaarielokuva, jonka nimi on "Canadan Liikemiehet USSR:ssa", toimitetaan englanniksi ja lähetetään pian Canadaan. Henkilökohtaisesti uskon, että filmi tulee herättämään laajaa mielenkiintoa elokuvissa käyvien canadalaisten keskuudessa.

Neuvostoliitossa ollessaan canadalaiset liikemiehet osoittivat suurta mielenkiintoa maamme eri yrityksiin, jotka olivat heille niin vähän tunnettuja. Elokuvassa me näemme heidät vierailemassa Kremlin tuomiokirkossa, sotamuseossa ja taidegalleriassa, jossa he saivat nähdä venäläisiä ja ulkomaalaisia taideteoksia sekä ajamassa Moskovan maanalaisella radalla. Me näemme heidät Bolshoi-teatterissa seuraamassa Tshaikovskin oopperaa "Eugen Oneginia" ja käyntiään Moskovan laakeritehtaassa. Viimeksi mainitussa paikassa he osoittivat erikoista kiinnostusta automointiin, jota on niin laajassa mittakaavassa sovellutettu täsä laitoksessa.

Leningradissa canadalaiset esiintyivät sekä turisteina että liikemiehinä. Jokainen Leningradiin saapuva ulkomaalainen haluaa vierailla Eremitaasin taidemuseossa, jossa on 2 miljoonaa taideteosta mm. kaikkien aikojen suurimpien taidemaalarien taideluomuksia. Senjälkeen kun vieraille näytettiin taidemuseo kamerat kuljettavat katsojat Leningradin konerakennustehtaalle, jossa valmistetaan turbiineja ma navesivoimalaitoksia varten. Kommentaattori huomauttaa kuinka Elektrosilan tehtaalla mr. Holden, Ontarion Hydron pääinsinööri, sanoo vierailun yksinomaan Leningradissa jo oikeuttavan canadalaisten pitkän vierailumatkan tekoon Neuvostoliittoon.

"Canadan Liikemiehet USSR:ssa" sisältää myöskin huomattavasti sellaista ainehistoa, joka opetusmielessä on tärkeä. Kun katselija näkee taan turbiineja maan vesivoimalaitoksen rakennustyömaalta ja maailman suurimmalta Kuibyshevin voimalaitokselta, joka on nyt käynnissä, niin hän samalla saa tietää, että Neuvostoliitto on Euroopan suurin sähkövoiman tuottaja. Kun he vierailivat Stalingradin traktoritehtaalla, niin canadalaiset vieraat saivat tietää, kuten elokuvan seuraajatkin, että 1,700,000 traktoria työskentelee Neuvostoliiton pelloilla.

Sochin kylpyläkauppalassa Canadan edustajille tiedoitettiin, että joka vuosi yli 5,000,000 työläistä saa lomansa aikana hoitoa eri puolilla maata olevissa sanatoriumeissa ja lepokodeissa. Filmissä väläytetään kuvia mainioista sanatoriumeista. Elokuvaa seuraavat saavat kuulla mr. Adamsin, vancouverilaisen American Land and Investment Corporationin presidentin lausunnon: "Teidän työnne on hyvin suunniteltu ja niin on myöskin teidän ajanvietteenne."

Neuvostokansa ottaa mielihyvin vastaan toisista maista tulevat vieraat venäläisellä vieraanvaraisuudella ja ystävyydellä. Tämän näkee elävästi kuvatusta Moskovan kaupunginneuvoston järjestämästä canadalaisten vieraitten vastaanottotilaisuudesta. Saapuvilla olivat Anastas Mikojan, ministerineuvoston ensimmäinen varapuheenjohtaja, sekä toiset Neuvostoliiton teollisuuden ja tieteen johtavat persoonallisuudet. Kuvassa nähdään kuinka mr. Garrattilla, de Havilland Aircraft of Canada Ltd:n johtajalla, oli ystävällinen keskustelu kuuluisan lentokonesuunnittelija Andrei Tupolevin kanssa. Viimeksimainitun suunnitelman mukaan on rakennettu maailmankuulu suihkuturbiineilla varustettu matkustajalentokone TU-104.

Tämä dokumentaarielokuva loppuu ministerineuvoston puheenjohtaja Nikita Hrushtshevin virastossa vieraille järjestettyyn hyvästijättötilaisuuteen. Elokuva loppuu Hrushtshevin sanoihin: "Me haluamme saada aikaan parhaimmat suhteet Canadan ja teidän maanne ihmisten kanssa. Toivon loppumatonta rauhaa maallenne sekä meidän maallemme. Toivon, että suhteemme paranevat ja kehittyvät yhteistoiminnan perustalla."

"Canadan Liikemiehet USSR:ssa" ilmaisee neuvostokansan ystävällistä tunnetta Canadan kansaa kohtaan.

800,000 voltin sähköjännite

Leningrad. — Laskelmat kumoavat useasti vakiintuneet käsitykset ja olettamukset. Kuka esim. voisi epäillä, ettei olisi halvempaa ja taloudellisempaa siirtää sähkövirtaa johtoja pitkin kuin kuljettaa hiiltä louhintapaikalta kulutuskeskukseen sähkön valmistusta varten siellä? Mutta asiantuntijat todistavat kuitenkin eräissä tapauksissa päinvastaista. Sähkötekniikan nykyisen tason vallitessa on nimittäin usein tarkoituksenmukaisempaa kuljettaa hiiltä pitkät matkat, koska sähkön kato johtolinjassa on liian suuri. Lisäksi tulee sähköjohtolinjojen rakentaminen ja huolto kovin kalliiksi.

Mutta samat spesialistit väittävät, että tilanne muuttuu toiseksi, jos siirrytään nykyisin yleisimmin käytössä olevasta vaihtovirrasta tasavirtaan. Tällaisia sähkölinjoja on nykyisin maailmassa vain kaksi: yksi niistä on Neuvostoliitossa, Moskovan lähettyvillä ja toinen Ruotsissa. Molemmat linjat ovat vain koklinjoja. Mutta piakkoin alkaa tällainen teollinen sähkölinja toimia myös Stalingradin ja Donin laakion välillä.

Leningradin tasavirtasähkön tieteellis-teknillisen tutkimusinstituutin suunnitteluosaston päällikkö E. Groisa on kertonut eräitä yksityiskohtia näistä suunnitelmista.

Rakenteilla olevasta sähkölinjasta tulee tähänastisista suuritehoisin (800.000 volttia) tasavirtalinja. Se turvaa maan kahden voimakeskusalueen energiatarpeen linjalla Donin laakio—Volga ja päinvastoin, jolloin molempiin suuntiin tullaan siirtämään miljardeja kilowattitunteja sähkövoimaa vuodessa. Linjan pituudeksi tulee lähes 500 km ja se varustetaan kauko-ohjaus- sekä mittauslaitteilla.

Myöhemmin rakennetaan näitä linjoja useampiakin, mm. Krasnojarskista Uralille, Neuvostoliiton rikkaimmille ja halvimmille hiilialueille ulottuva. Tämän sähkölinjan pituudeksi tulee noin 2.200 km.

KIITOS

Sydämelliset kiitokset teille tuttavat siitä toveri-illasta, jonka järjestitte minulle täyttäessäni 55 vuotta ja sairaalasta kotiin palaamiseni johdosta.

Kiitos Ailille ja Lyylille hommankin alkajina ja illan emäntinä sekä Eemelille soitosta. Monet kiitokset rahalahjasta jonka jätitte käyntinne muistoksi. Tulen aina teitä kiitollisuudella muistamaan. Säilyköön ystävyys välillämme.

VICTOR LEHTONEN

R.R. 4, Sault Ste. Marie, Ont.

Englanninkielen opiskelunurkka

KAHDEKSASTOISTA VIIKKO LEIKATKAA IRTI

Tämän osaston tarkoituksena on opettaa sitä haluaville vuoden mittaan tuhatkunta sanaa, jotka riittävät jokapäiväisen englannin puhumiseen, jopa kirjoittamiseenkin. Ainoana edellytyksenä on se, että opiskelija todella oppii niin lausumaan kuin kirjoittamaankin tässä nurkassa opetettavat sanat ja tekee sen lisäksi tarpeellisia huomioita sanojen käyttöön nähden. Lausumiseen nähden on paras tehdä havaintoja englanninkielisten lausunnan suhteen sillä erinäiset oppikirjat eivät anna siinä suhteessa tarkoin yhdenmukaisia ohjeita.

Oppikaa lausumaan, kirjoittamaan ja käyttelemään noin kolme sanaa päivässä. Se ei ole suuri urakka. Siihen tarvitaan ainoastaan hiukan suomalaista sisua.

• • •

LAUSUMISOPPIA

Kerakkeiden lausumiseen nähden on erikoisesti pantava merkille r:n huomattava vaikutus lyhyisiin ääntiöihin. Jos r seuraa välittömästi ääntiön jälkeen, tekee se ne pitkiksi, jopa muuttaa niiden äänenkin. Esimerkiksi:

Car (kaar) vaunu, auto
Bear (beer) kantaa
Card (kaard) kortti
Dear (diir) kallis, rakas

Ääntiöt ovat kuitenkin lyhyet kun niitä seuraava r kirjoitetaan kahdella r:llä. Esimerkiksi:

Carry (käri) kuljettaa, kantaa
Merry (meri) iloinen
Mirror (mirör) kuvastin
Correct (korekt) oikaista, oikea

ÄÄNTIÖITTEN LAUSUMISESTA

A-kirjaimella kolme pääasiallista lausumistapaa:

1. Pitkä, joka äännetään kuin kaksoisääntiö ei — kuitenkin niin, että e kuuluu pitempänä ja i heikommin. A saa tällaisen lausumistavan 1) kerakkeen edessä, jota seuraa äänetön e, 2) kun a on korollisen tavun lopussa ja 3) loppupäätteissä -ange, -aste ja -athe. Esimerkkejä:

Fate (feit) kohtalo, sallimus
Name (neim) nimi
Paper (peiper) paperi, sanomalehti
Change (tsheindz) muuttaa, vaihtaa
Taste (teist) maku, maistaa
Animate (änimeit) elähdyttää, innostaa
Bathe (beith) kylpeä

Huomatkaa seuraavat poikkeukset:

Have (häv) olla, omata
Are (aar) olla
Any (eni) joku, jokin jne.
Many (meni) monta, monet

2. Pitkä, joka äännetään aa, saaden tällaisen ääntämistavan kun a on r, lf, lm ja lves kirjainten edessä. Tällöin ei l kuulu ollenkaan. Esimerkiksi:

Garden (gaardn) puutarha
Calf (kääf) vasikka
Calves (käävz) vasikoita
Calm (kaam) tyyni, levollinen
All (aal) kaikki
Bald (baald) kalju, paljas
Malt (maalt) mallas
Talk (taak) puhe, juttu

Poikkeuksina on havaittava -are päätteet, joissa a lausutaan kuin ee. Esimerkiksi:

Fare (feer) kyytimaksu
Bare (beer) paljas alaston

3. Lyhyt, jolloin a lausutaan lyhyt a tai ä. Tällainen ääntämistapa on a:lla tavuissa, jotka päättyvyhdellä tai useamalla kerakkeella. Esimerkiksi:

Fat (fät) lihava, rasva
Man (män) ihminen, mies
Hand (händ) käsi
Happy (häpi) onnellinen
Ability (äbiliti) kyky, taito

VIIKON SANAT

Erikoisia viikon sanoja ei ole syytä esittää opittaviksi koska edelläolevissa esimerkeissä on useita uusia sanoja, jotka jokaisen olisi painettava mieleensä.

Duhoboorien N-liittoon siirtyminen toteutunee

Ottawa. — Kuluvan viikon lopulla odotetaan annettavan lausunto siitä, että liittohallitus on päässyt yksimielisyyteen British Columbian maakuntahallituksen kanssa duhoboreihin kuuluvien Vapauden Veljien jäsenten Neuvostoliitto muuttamiskustannuksista.

Oikeusministeri Fulton sanoi sanomalehtimiehille tiistaina, että hän on lähettänyt "muutetun ehdotuksen" asiasta B.C:n yliprokuraattori Robert Bonnerille.

Mr. Fulton kieltäytyi sanomasta millainen sopimusehdotus on, mutta sikäli kuin on saatu tietää, niin tarkoituksena on molempien hallituksien kesken tasata matkakustannuksiin tarvittavat kulut.

Sikäli kuin tiedetään asetetaan Vapauden Veljien Neuvostoliittoon matkustavien jäsenten avustamisehdoksi sen, että he luopuvat Canadan kansalaisuusoikeuksista. Tämän tehtyään voitaisiin Neuvostoliiton matkustavilta duhoboreilta kieltää pääsy takaisin Canadaan.

Neuvotteluissa British Columbian maakuntahallitus on esittänyt, että liittohallitus maksaisi Neuvostoliittoon matkustavien duhoborien matkakustannukset.

Duhoborien johtajat ovat ilmoittaneet, että 3,000 heidän jäsentään on valmiina matkustamaan Siperiaan asumaan.

Duhoborit ovat pyytäneet maksamaan heidän matkakulunsa ja korvaamaan heidän Canadaan jättämänsä omaisuuden, joilla varoilla he voisivat rakentaa asuntonsa Neuvostoliitossa.

Maalausta, paperoimista ja puusepän töitä
J. RAKETTI
12 S. Bonaharte Ave.
Soittakaa jälkeen 5. Dial 4-7896
PORT ARTHUR, ONT.
(31—7—14—21)

Kaikkea rautakauppa-alaan kuuluvaa tavaraa
LANGILA
HARDWARE LTD.
PUHELIN 4-3508
10 Cumberland St. N.
Port Arthur, Ontario

Huom! Port Arthur ja ympäristö!
International Osuusliikkeen
Vuotuinen Piknikki
Sunnuntaina, elokuun 17 p.
ISKUN PUISTOSSA
Alkaen kello 11 ap.
● Rata- ja kenttäurheilua
● Lapsille antimia
● Vapaa sisäänpääsypalkinto
Juhlapuhujana: Mr. G. Felstead, Winnipegin Federated Co-Operative Ltd:n liikkeenhoitaja.

Milloin hyvänsä tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne
International Co-op Stores Ltd.
176 S. Algoma Street Port Arthur, Ontario

VÄRIELOKUVA
Suurenmoinen lauluelokuva värikkäästä Suomesta!
KULKURIN MASURKKA
TARMOLAN HAALILLA lauantaina elok. 16 p. klo. 8 ill.
MOKOMON, Union Haalilla sunnuntaina elok. 17 p. klo 8 ill.
NIPIGON, Elk's Haalilla maahantaina elok. 18 p. klo 8 ill.
GERALDTON, Parish Hall tiistaina elok. 19 p. klo 8 ill.
HEARST, Community Centre keskiviikkona elok. 20 p. klo 9 ill.
SOUTH PORCUPINE, Finnish Hall torstaina elok. 21 p. klo 8 ill
Sisäänpääsy $1 — lapset 25c. — Canadian Finnish Movies —